

MEĐUGORJE

Međugorje /ejtsd: Megyugorjé/ Nyugat–Hercegovinában Mostartól délre Assisi magasságában helyezkedik el a 43. szélességi fokon.

Međugorje látképe a Križevacról

(2004.)

AZ ELSŐ JELENÉS

(1981. június 24.)

1981. június 24-én két leány – a 15 éves **Ivanka** Ivanković és a 16 éves **Mirjana** Dragičević - a Bijakovići /Bijakovityi/ faluból délutáni sétára indultak a nagy hőségben. A házakon túl a Crnica hegy felé vették az irányt. Visszafele jövet Ivanka felpillantott jobbra a Podbrdo hegyre, s egy fényben ragyogó, fiatal nő alakjára lett figyelmes:

A Podbrdo hegy

- *Nézd, ott a Szűzanya!*

- *Még mit nem! Miféle Szűzanya?* – szakította félbe Marija, aki oda se nézett s haladt tovább.

A falu szélénél a 13 éves Milka Pavlović-tyal találkoztak, aki megkérte őket, hogy segítsenek neki a juhokat haza hajtani. Ivanka megkérte őket, hogy előtte nézzék meg azt a helyet, ahol ő a Szűzanyát látta. Mikor odaértek mindnyájan látták a csodálatos nőalakot.

Mirjana megjegyezte, hogy a ruhája nem ebből a korból való s, hogy gyermeket tart a karjában. Ivanka már ekkor biztos volt benne, hogy a Gospa /Goszpa/ azaz a Szűzanya áll előttük. Miközben a hölgyet figyelték, megérkezett **Vicka** – a 17 éves Vida Ivanković – s Mirjana így szólt hozzá:

-*Nézz oda, ott van a Szűzanya!*

Vicka azonban oda se pillantva leszaladt a faluhoz és sírva fakadt, hogy társai ezzel viccelődnek. Később Vicka összeszedve bátorságát két fiú – a 20 éves Ivan Ivanković és a 16 éves Ivan Dragičević társaságában visszatért és ők is látták a tüneményt.

Vicka tisztán látta a nőalakot, aki ezüstös szürke ruhában égszínkéék szemekkel, kicsi szív alakú szájjal, fehér fátyollal állt, mely alól fekete hajtincsek bukkantak elő. Arca szabályos rózsaszín és feje körül 12 csillagból álló „korona” lebegett, gyermekét pedig fátylával takarta. Lábát hosszú ruha fedte, s puha felhőn állt, mely kicsivel a föld felett lebegett.

- *Hív bennünket! Ki mer közelebb menni?*

Egyikük se mert, és a jelenés eltűnt.

Otthon lelkendezve mesélték mindenkinek, mit láttak, de a szülők megfontoltságra intették őket:

- *Hallgassatok gyerekek, és ne játsszatok ilyen dolgokkal! Tiszteljétek a Szűzanyát, és azonnal menjetek el az atyához gyónni.*

Mások kinevették, sőt ugratták is őket.

MÁSODIK JELENÉS

(1981. június 25.)

Másnap Ivanka, Mirjana és Vicka fél hat tájban elindultak a Crnica-hegy lábához. Velük ment Marinko, Šito, néhány asszony és gyermek. Csatlakozott Ivan Dragičević is, aki előző este megfutamodott. Ugyanabban az időben, mint tegnap, Ivanka pillantotta meg elsőnek a fényes nőalakot és felkiáltott:

-*Ott a Szűzanya!*

A velük levő asszony ekkor azt mondta nekik:

- Szaladjatok, hát nem látjátok, hogy hív benneteket!

Az asszonyok csodálkozva nézték a gyerekeket, akik olyan gyorsan siettek felfelé a kövek és bozótok ellenére, mintha egy láthatatlan kéz emelte volna őket oda. Háromszor erős villanás cikázott át a tiszta égbolton, -amit mindenki látott- s ekkor a kis Jakov térdre rogyott és felkiáltott:

- Látom a Szűzanyát!

A jelenés helyén ma szobor áll

Marija is mellé térdelt, mert ő is látta Máriát, aki most a kis Jézus nélkül jelent meg. A Miatyánkot kezdték mondani, majd az Üdvözlégy Máriát. Mária velük imádkozott, de az Üdvözlégy elején mélyen hallgatott.

Az imák után Ivanka a következő kérdést intézte:

- Hogy van az én anyám?*
- Édesanyád jól van, jól van. Ezután mindnyájan azt kérdezték eljön-e újra.*
- A Szűz igent bólintott és eltűnt. A jelenés után vették csak észre, hogy Jakov a tüskék között esett térdre, Marija pedig egy darázs-fészekre térdelt, de nem volt rajtuk semmiféle sérülés.*
- Milyen szép volt. Sohasem láttam nála szebb hölgyet. Most, hogy láttam a Szűzanyát azt sem bánom, ha meghalok – mondta a kis Jakov.*

Lefelé jövet a hegyről újra meglátták a Szűzanyát, aki mosolyogva ennyit mondott nekik:

- Isten veletek angyalaim!

Teljesen biztos vagyok, hogy a Szűzanyát láttam – mondta egy asszony kérdésére.

A gyerekek szerint a Szűzanya 20 évesnek tűnt, nyúlánk, arányos testalkatú, szépségét pedig nem lehetett szavakba foglalni. Hangja olyan csengő hangzású, hogy nehéz elmondani annak, aki nem hallotta. Szeme olyan kék árnyalatú volt amelyet még sohasem láttak.

Ivanka könnyezve jött le a hegyről, mert nagyon meghatotta, hogy édesanyja már a mennyben van.

Vickát hazaérve azon törte a fejét mit is imádkozzanak, mikor legközelebb mennek ki a hegyre. Nagyanyja azt tanácsolta, hogy egy Hiszekegyet és hét Miatyánkot, hét Üdvözlégyet és hét Dicsőséget mondjanak a Szűz hét fájdalmának tiszteletére. Mások azt ajánlották, hogy vigyenek szentelt vizet és hintsék meg a jelenést, mert ha az az ördögtől van, nyomban el fog tűnni. Međugorjeben egyébként is szokás volt minden szombaton szenteltvízzel meghinteni minden szobát, az udvart, az istállót, miközben a háziasszony a Hiszekegyet imádkozta, hogy minden baj elkerülje a házat.

A jelenések másnapján este Vicka rokona, Marinko bement a plébániára, hogy értesítse fra Zrinko atyát, a káplánt mindarról, ami a Podbrdón történik. Az atya nem izgatta fel magát a történeteken, hanem nyugodtan válaszolta:

- Akinek megadatott, hogy lásson, az nézze, akinek nem adatott meg, ne nézze.

HARMADIK JELENÉS

(1981. június 26.)

A harmadik napon már tömegesen érkeztek Međugorjeba és egyenesen a Podbrdo felé vették útjukat. **Vicka, Jakov, Mirjana, Ivanka, Marija és Ivan**, az egész napot várakozással töltötték.

A hat látnok

Délután 6 óra tájban elindultak fel a hegyre. Milka is velük tartott abban a reményben, hogy újra meglátja a Szűzanyát, de csak azt látta amit a többi jelenlevő: egy nagy villámot, amely végighasított az égen és összekötötte a mennyet a földdel.

A hármás villanás után a látnokok a Szűzanyához szaladtak és egy nagy kő tövében térdre borultak és hangosan imádkozni kezdtek. A forráság elviselhetetlen volt. A nagy tolongásban valaki még a Szűz palástjára is rálépett, mire ő azonnal eltűnt. Voltak, akik káromkodni kezdtek és rátámadtak a kis látnokokra. Ivanka, Mirjana és Vicka egy kis időre még eszméletüket is elvesztették. Amikor a jóérezsű emberek rendet teremtettek maguk körül és a gyermekek is újra imádkozni kezdtek a Szűzanya is újra megjelent. Vicka ekkor egy kis üveg szentelt vizet vett elő és a Szűzanyára locsolta:

- Az atya, a Fiu és a Szentlélek nevében, ha te vagy a Szűzanya maradj velünk, ha nem, akkor távozz tőlünk!

A Szűzanya kedvesen mosolygott.

- Mondd meg, ki vagy te?! – kérdezte Mirjana.

- Én vagyok a Boldogságos Szűzanya.

Mirjanát boldogság öntötte el és egy éve elhunyt nagyapja iránt érdeklődött.

Azt a választ kapta, hogy jól van, és nem kell aggódnia miatta. Ezután jelet kért, hogy akik nem látják őt azok is higgyenek, de erre nem kapott ígéretet.

- Üzent-e nekem valamit az édesanyám? – kérdezte Ivanka.

- Azt, hogy hallgassatok a nagymamátokra, legyetek jók, segítsetek neki, mert öreg és már nem tud sokat dolgozni.

- Szűzanya, miért minket választottál?

- Nem választom mindig a legjobbakat.

- Miért jöttél közénk, és mit vársz tőlünk?

- Hogy összetartsalak benneteket, mert jó hívők vagytok!

- Eljön holnap is?

Ő fejbólintással válaszolt.

Marinkó tanúsága szerint azon az estén mintegy 3000 ember jött el. Akik nem láttak saját szemükkel semmit, azok közül néhányan kábítószereseknek csúfolták a kis látnokokat. Hazafelé tartva a Szűz még egyszer megjelent nekik:

- Menjetek Isten békéjében!

Marija a Lokvetina helységeknél ismét térdre esett és jelenésében a Szűz a következőket mondta:

- Béke, béke, béke! Békéljete meg egymással, béküljön ki a nép, és béke uralkodjon Isten és az emberek között...!

NEGYEDIK JELENÉS

(1981. június 27.)

1981. június 27-én, a jelenések negyedik napján, a belügyi szervek a kis látnokokat erőszakkal magukkal vitték Čitlukba orvosi vizsgálatokra. Míg a gyerekek vizsgálaton voltak fra Jozo atya megérkezett a plébániára, ahol megtudta, hogy a nép már tömegesen özönlik a faluba, mert a gyerekeknek megjelenik a Szűzanya.

Fra Jozo atya az oltár előtt erélyesen intette a hívőket:

Oltár a Szent Jakab templomban

- *Az egyház nagyon szigorú a jelenések kérdésében, elhatárolja magát azoktól mindaddig, amíg alaposan ki nem vizsgálja az ügyet, és fel nem tárja a teljes igazságot! Mi nem tehetünk mást mint, hogy imádkozunk.*

Az ima után kérte a híveket, hogy ne menjenek ki a hegyre, de 4 órakor már mindenki kint volt a hegyen. A ferences szerzetes keserűen állapította meg, hogy annyi tanítás és prédikáció után még mindig mennyire naiv és hiszékeny a népe. Miért keresik mindig valahol máshol a vallási élményeket, és nem magát Krisztust, aki mindig köztük van az Eukarisztiában. Mi haszon van a jelenésből? Gyötörte a gondolat, hogy emiatt nagy botrány törhet ki, ami rossz fényt vet nemcsak a helyi papságra, hanem az egész egyházra is, a kommunisták meg kárörvendve dörzsölik majd a kezüket. Eldöntötte, hogy maga kérdezi ki a gyerekeket, külön-külön.

Délután a szokott időben a hegyre mentek és most már a plébános is velük volt. Marija felkiáltott: Ott van! A gyerekek hihetetlen sebességgel szaladtak a köveken át a jelenés helyére, szinte repültek. Még a plébános sem tudta utolérni őket.

Ekkor az egyik asszony finom szellősuhogást érzett, majd az ég alja a Podbrdón rózsaszínűvé vált, a közepén pedig a Szűzanya fénylő alakja jelent meg.

Ezen az estén is nagy tömeg tolongott, mert a nagy fényességet mindenki látta. Grgo Kozina, aki mindent magnóra rögzített, amit a Szűzanya mondott a gyerekek által annyira közel volt, hogy véletlenül a Szűzanya palástjára lépett. A jelenés megszakadt. Ezután sikerült a népet a gyerekektől hátrább terelni és a jelenés folytatódott. A kis látnokok kérésére mindenki

letérdelt. Ezen a napon mintegy 15 000 ember volt a Crnicán. A jelenés után több csodás gyógyulás is történt, melyet fel is jegyeztek a plébánia krónikájában.

Mirjana elpanaszolta, hogy eszement, holdkóros kábítószereknek vádolják őket és segítséget kért. A Szűzanya így vigasztalta őket:

- *Angyalkáim, igazságtalanság mindig volt. Ne foglalkozzatok velem.*

Ezután eltűnt, de a kis látnokok még sokáig együtt imádkoztak a néppel. Lefelé menet még egyszer megjelent nekik, és megígérte, hogy holnap is eljön, s így búcsúzott el:

- *Kedves angyalaim, menjetek Isten békéjében.*

*A Szűzanya szobra a templom
előtti téren*

ÖTÖDIK JELENÉS

(1981. június 28.)

Másnap a vasárnapi mise után az atya kikérdezte Ivánkát az eseményekről:

- *Ivanka, tudod azt, hogy sokan, akik elmennek a templom előtt méltatlankodnak amiatt, hogy semmit sem látnak, és semmit sem hallanak. Egyesek nagyon ki vannak ábrándulva.*

- *Én nem tehetek erről.*

- *Tudom...de miért nem ad valami jelet?*

- *Hát, ezt nem tudom. Azt mondta, hogy a nép higgyen szilárdan...*

- *Én csak azt mondom magának, hogy láttam, és nem érdekel, hogy hisz-e abban vagy sem.*

-*Majd megbizonyosodik...*

- *Hallottam, amikor Vicka kérte a Szűzanyát, adjon valamilyen jelet a népnek. A Szűzanya bólogatott a fejével, és azt mondta: „A nép higgyen szilárdan, mintha látna.” A barátokkal kapcsolatban is ezt kérdeztük tőle. Azt mondta, hogy ők is higgyenek szilárdan.*

-*Te megérintetted-e a Szűzanyát?*

- *Igen, de az ujjaim elmozdultak, amikor megérintettem... minden ujjam valahogy önmagától visszahúzódott.*

Ivan után, aki szükszavúan igennel és nemmel válaszolt a határozott fellépésű Vicka következt, aki kifejezte szilárd bizalmát a Szűzanya jelenései iránt.

Az ötödik jelenésen többek között a következő párbeszédet rögzítette a magnó:

- *Kedves Szűzanya, mit vársz tőlünk?*

- *Hitet és hogy tiszteljete.*

- *Kedves Szűzanya, mit vársz a papjainktól?*

- *Hogy szilárdan higgyenek, és őrizzék a nép hitét.*

- *Kedves Szűzanya, miért nem mutatkozol meg a templomban, hogy mindenki lásson?*

- *Boldogok, akik nem látnak és mégis hisznek.*

- *Kedves Szűzanya eljössz-e újra?*

Intett a fejével, hogy igen.

- *Kedves Szűzanya, mit szeretsz jobban: ha imádkozunk, vagy ha énekelünk?*

- *Mindkettőt.*

- *Kedves Szűzanya, mit vársz a jelenlévő néptől?*

- *Kedves Szűzanya, adsz-e valamilyen jelet, hogy higgyenek az emberek?*

- *Menjete Isten békéjében.*

A Szűzanya eltűnt a fényben és a nép énekelni kezdett. A jelenés után egyesek nagyon durva szavakkal illették a kis látnokokat.

HATODIK JELENÉS

(1981. június 29.)

Péter és Pál apostol ünnepén, június 29-én kora reggel megjelent a rendőrség a faluban, hogy a látnokokat a mostari elmebetegek kórházába vigye. Elvitték őket először a hullaházba, ahol kibírhatatlan bűz terjengett, majd bevezették az elmebetegek közé őket. Ezek után vitték el a pszichiáterek elé, akik között beszervezett kommunista ügynökök is voltak.

Az egyik orvosnő ráripakodott a gyerekekre:

- *Mi az, még hogy ti akarjátok tönkretenni az államunkat, amelyért mi a vérünket ontottuk?*

- *Te láttad a Szűzanyát?* – kérdezték a kis Jakovot.

- *Igen.*

- *És vajon mi mindent tennél meg érte?*

- *Akár meg is halnék érte!*

Az orvos elnémult és nem volt több kérdése. A vizsgálat után a mohamedán orvos megjegyezte:

- *Nem láttam náluknál okosabb gyermekeket. Az a bolond, aki idehozta őket. Ezután haza engedték őket.*

A délutáni jelenésen mindnyája ott voltak már. A kis süket és béna Danijelt is felhozták és kérték a Szűzanyát a gyógyulásáért.

- *A szülei imádkozzanak, hitük legyen szilárd és bőjtöljenek. Menjetek Isten békéjében!*

Ezután eltűnt. A kis Danijel egy idő után pedig teljesen meggyógyult.

A Lourdes-i Szűzanya szobra

a templom jobb hajójában

(2004.)

HETEDIK JELENÉS

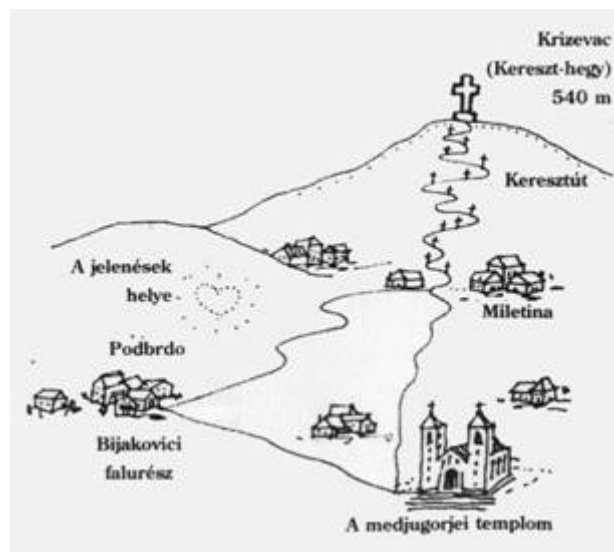
(1981. június 30.)

Kedd délelőtt két szociális munkásnő igyekezte kifürkészni, hogy ki szervezi ezeket a tömeggyűléseket és rávették a kis látnokokat, hogy kocsival jöjjenek velük kirándulni. Ekkor Marija, Vicka, Ivanka, Mirjana és Jakov vettek részt a kis „kiránduláson”. Čapljinába autóztak és üdítővel kínálták a gyerekeket. Még egy játszótéren is megálltak nekik, csak hogy a bizalmukba férközzenek.

Fél hét tájban kérték a látnokok, hogy álljanak meg Cernben, de ők úgy tettek mintha nem hallanák őket. Ekkor nagy világosság lett a kocsni előtt, így kénytelenek voltak megállni nekik. A látnokok kiszálltak és a kocsitól nem messze a Podbrdo irányába nézve letérdeltek. A szociális munkásnők látták, hogy a gyerekeknek mozog az ajkuk, de semmit sem hallottak. Azt tanácsolták a gyerekeknek, hogy kérdezzék meg a Szűzanyát, hogy hajlandó-e megjelenni a templomban.

Igen, holnap ebben az időpontban ott lesz a Szűzanya. – mondták a gyerekek.

A munkásnők a plébániára kísérték őket és tanúskodtak a történetekről.

NYOLCADIK JELENÉS

/ Jelenés a templomban, 1981. július 1./

Július elsején, szerdán a látnokok szüleit kora reggel kihallgatásra hívták az elemi iskolába. A belügyesek azzal fenyegették meg őket, hogy a gyerekeket bolonddá nyilvánítják és megtiltják nekik az iskolába járást, ha továbbra sem hagyják abba ezt a cirkuszt. A rendőrök déltájban elvitték Vicka édesanyját, és estig Čitlukba tartották, hogy együttműködésre tudják bírni. A szülők azonban nem ijedtek meg és kint voltak a gyerekek mellett. Délután elvitték Ivankát, Mariját és Vickát. Az autóban megjelent nekik a Szűzanya.

Ekkor a gyerekek megijedtek és azt követelték, hogy vigyék őket vissza a faluba. A többieknek ugyanakkor Bijakovićiban volt látomása.

Ezen az estén Jozo atya csodálkozva szemlélte a templomba áramló tömeget. Sokan gyóntak és Fra Zrinko vezette a rózsafüzér imát. Jozo atya beszélt az embereknek Fatimáról és Lourdes-ról, mint különleges mennyei meghívásokról, amely az Istenről megfélelmettel embernek szól.

Jozo atya

A jelenés után a gyerekek elmondták a Szűzanya kéréseit, hogy a nép a templomban gyülekezzen és mindennap imádkozzák a Hiszekegyet, hét Miatyánkot, Üdvözlégyet és Dicsőséget.

KILENCEDIK JELENÉS

(1981. július 2.)

Július 2-án csütörtökön a látnokok a templomba jöttek a néppel és imádkoztak a kérés szerint, majd a plébános szentmisét mutatott be. Utána a látnokok tolmácsolták a Szűzanya üzeneteit. Jozo atya 3 napos szigorú böjtöt kért a hívektől, akik meglepetésére egybehangzóan igennel válaszoltak. Az atya ekkor rádöbrent, hogy most valami rendkívüli történik a plébánián.

TIZEDIK JELENÉS

(1981. július 3.)

Július 3-án, péntek délután megint megjelent a rendőrség, hogy elvigye a látnokokat, de senki se találtak, mert még időben elmenekültek. Jozo atya épp Istenhez fohászkodott útmutatásért, mikor egy belső hang sürgetően azt mondta neki:

- Menj ki, és védd meg a gyerekeket!

Mikor a templomajtóhoz ment a gyerekek lélekszakadva rohantak hozzá, hogy rejtse el őket valahova a rendőrök elől. Mikor bezárta őket egy szobába kifelé jövet egy rendőr már kereste is a gyerekeket.

A barát azt válaszolta, hogy igen látta őket, de a rendőr mintha nem is hallotta volna tovább sietett Bijakovići irányába. Jozo atya kihirdette a gyülekező tömegnek, hogy a kis látnokok most nem tudnak eljönni. Prédikációja olyan hatásos volt, hogy az emberek nem ismertek rá Jozo atyára. Ez volt az első nap, mikor a kétely elszállt a szívéből az atyának.

Szent Jakab templom

TOVÁBBI JELENÉSEK

Július negyedike állami ünnep volt. Az egyik kommunista felszólalásban a nemzet ellenségeinek nyilvánították a látnokokat, a ferenceseket és a međugorjéiakat. Ennek hatására a nehézségek tovább fokozódtak a látnokok és az atya életében.

A templom előtt megtiltották a parkolást, csak 1-2 km-rel távolabb lehetett csak leállni. Ez azonban csak azt eredményezte, hogy a templomban levők háborítatlanul elmélyülhettek.

A hat kis látnok állandóan cserélték a jelenés helyszínét, hogy elkerüljék a hatóság csapdáit. Jelenés volt ismerősöknél, rokonoknál, de kint a réten és a hegyoldalban is. A Szűzanya mindenhol követte és bátorította őket. A csodák folytatódtak. **Többen látták a Križevácon a hatalmas fogadalmi keresztet a tengelye körül forogni. Egy vak idős bácsi visszanyerte látását.** Ilyen hihetetlen, de igazolható eseményekre az újságírók is gyorsan reagáltak, ami még dühösebbé tette a helyi kommunistákat.

Fogadalmi kereszt a Križevacon

Egyik reggel a szentmisére készülve fra Jozo atya a plébániáról és a templom felé tartott. Az udvarban néhány magyarországi buszra, s körülöttük sok-sok emberre lett figyelmes. Mindnyájan Križevac felé néztek, s azt állították, hogy látják a Szűzanyát. A barát fel sem tekintett a hegyre, csak ment a templomba és azt mormogta magában, hogy biztos nem a Szűzanyáról van szó, mert az nem tartóztatná fel az embereket a templomon kívül, közvetlenül az istentisztelet kezdete előtt. De nem sokkal később, amikor a sekrestyéből kilépve az oltárhoz vonult, megnyugodott a szíve, mert látta, hogy a magyar zarándokok mind bent voltak a templomban szentmisét hallgatni.

A helyi püspök személyesen is elbeszélgetett a látnokokkal és meghagyta nekik, hogy sokat imádkozzanak Isten Anyjához, legyenek alázatosak és őszinték. Fra Jozonak pedig a következőket mondta:

- A hatalom tájékoztató beszélgetésekre hív, fenyegetnek, haragszanak, mert védem Međugorjét. Azt mondták, ha így folytatom börtönbe zárnak.

Július derekán, egyik este a Szűzanya Jakovnak otthon jelent meg, és felszólította, hogy menjen el a templomba és mondja meg az embereknek, hogy együtt imádkozzák a rózsafüzért.

Jakov

Azonnal teljesíteni akarta a kérést, de az ajtó előtt ott állt egy rendőr, aki mellett nem mert elmenni. Visszament hát a házba és imádkozott. Öt perc múlva a rendőr elaludt. A kisfiú ekkor kiugrott az ablakon és beszaladt a sekrestyén át a templomba, átfurakodott az emberek között és elbújt az oltár alá. Itt hallgatta meg a szentmisét. A szertartás végén meghúzta fra Jozo atya csuháját és odasúgta neki, hogy üzenete van számára. A plébános felemelte a gyereket az oltár fölé, aki bátran és hangosan mondta:

- A Szűzanya azt üzeni, hogy most imádkozzátok a rózsafüzért. Mindenki együtt!

Miközben a kis Jakisa beszélt, a templomban néma csöndben hallgatták. Mihelyst befejezte, az emberek könnyekig meghatódva előszedték rózsafüzéreiket. Fra Jozo továbbra is tartózkodó viselkedést tanúsított, s nem engedte, hogy az érzelmek úrrá legyenek rajta. Elővette a rózsafüzért és elkezdett hangosan imádkozni. Egyszer csak hirtelen elakadt a szava,

és tekintete egy pontba, a harmadik pad fölé szegeződött. Arca sugárzott, amikor néhány pillanat múlva énekre fakadt: Lijepa si, lijepa djeuo Marijo... Majd folytatta a rózsafüzért. Csak néhány leginkább megbízható személynek ismerte el később a barát, hogy egy pillanatra ő is látta a Szűzanyát, aki megköszönte neki, hogy meghallgatta az imára való felhívását, majd arra kérte, hogy folytassák így minden este mindannyian a hívekkel együtt.

Néhány estével később a Szűzanya a templomi jelenés alkalmával a következőt mondta a látnokoknak:

- A rózsafüzér nem felsorolás, számolgatás. A szívvel kell imádkozni. De mielőtt imádkozni kezdtek, meg kell bocsátanotok felebarátaitoknak.

Ezt az üzenetet a plébános kihirdette az oltárról, amire mindenki elhallgatott és gondolataiba mélyült. Egyszerre csak az utolsó padosorokból egy mély férfihang törte meg a csöndet:

- Én megbocsátok a szomszédoknak.

Mihelyt kimondta e szavakat, az ismeretlen ember könnyekre fakadt a boldogságtól, mert végre megszabadult a felebarátjával szemben érzett a türelmetlenség és gyűlölet bilincseitől. Sokan mások is elnyerték a megbocsátás kegyelmét. Sírtak, megölelték egymást és kölcsönösen megbocsátottak egymásnak. Az évek óta haragot tartó szomszédok is odamentek egymáshoz az elkövetkező napokban, kezet nyújtottak egymásnak, kibékültek. Hamarosan mind az öt falu olyan egységessé vált, mint soha addig.

Alkonyatkor a Križevac felett a derült égen megjelent egy nagy felirat: MIR (BÉKE). Ezt a faluban sokan világosan látták, és mintegy száz ember tíz kilométer körzetben Medugorje környékén. Közöttük volt egy idős hölgy is, aki csak "tűzrajzokat" látott, mert nem tudta kiolvasni a betűket. Írástudatlan volt ugyanis. A plébános is szemtanúja volt a jelenségnek, melyet így írt le:

"A Križevac fölé hirtelen tűzcsóva ereszkedett le. Úgy tűnt, mintha az ítélet napja közelebbe, de a csóva hirtelen felirattá vált: BÉKE. A felirat mintegy tíz percig volt látható."

Többé már senki sem tudta megakadályozni a tömegeket, hogy Medugorjéba zarándokoljanak, hogy felkapaszkodjanak a Podbrdóra, hogy szakadatlanul ostromolják a látnokok házait. Belföldről és külföldről egyaránt özönlöttek az emberek. A pravoszláv hívők azt kérdezték, hol jelenik meg az Istenszülő, a mohamedánok Isza pergamer (Jézus próféta) Anyjának jelenési helye után érdeklődtek.

Mindegyik zarándoknak megvolt a maga elvárása és kérése. Papírdarabokra jegyezték fel, latin meg cirill betűkkel, s odaadták a látnokoknak, hogy továbbítsák a Szűzanyának. A látnokok lelkiismeretesen felolvasták a kéréseket Isten Anyja előtt.

Ekkor már kora hajnaltól érkeztek a zarándokok Bijakoviciibe. Vicka hosszú órákat töltött házuk erkélyén, s fáradhatatlanul magyarázta a népnek, milyen szép a Szűzanya, hogy mindannyiukat szereti, és valamennyiüket saját gyermekének tekinti, hogy azt kéri, imádkozzanak, böjtöljenek, béküljenek ki egymással és térjenek meg.

Meggyógyult egy pravoszláv vallású kisfiú is. A csoda megtörténésekor jelen volt egy pap is, aki a látnok Marija előtt méltatlankodott is emiatt. Véleménye nagyon letörte Mirjanát, s megkérdezte a Szűzanyát, van-e valamilyen üzenete a lelkiatya számára. Ezt a választ kapta:

- A szakadást ti magatok okoztátok a földön! De valamennyien gyermekeim vagytok, és Isten egyformán szeret benneteket.

Habár nem minden ember foglalta írásba međugorjéi élményeit, mégis - minden túlzás nélkül - elmondható, hogy velük is hasonló dolog történt, mint az egyik tisztelendő nővérrel, aki Marija Pavlović házában szállt meg. A nővér nemcsak arról győződhetett meg, hogy a látnok milyen egyszerű és ájtatos lány, hanem arról is, hogy a Szűzanya ezen a közönséges leányon keresztül hív minden embert az életszentség útjára. Sokan éltek át olyan belső élményeket, melyeket sokan így fogalmazznak meg:

„Hályog hullott le a szememről, és most világosan látom, hol vagyok, ki vagyok, és merre kell mennem.”

Az emberek sokasága, amely a jelenések színhelye felé tartott, már kora reggel nagyobb volt a szokásosnál. Az elviselhetetlen forróság - árnyékban mért 35°C - ellenére felmentek a hegyre.

Zarándokok a Podbrdo hegyen

Voltak közöttük nők magas sarkú cipőben, akik már a hegy alján levették lábbelijüket, és mezítláb folytatták az utat. Az égető napsütésben órák hosszat, étlen-szomjan vártak a zarándokok a jelenésre. Amikor vége lett, visszamentek a faluba, s vizet kerestek. A parasztok nemcsak vizet adtak nekik, hanem bort és kenyeret is, és mindent, amijük csak volt. Isten gondviselésének köszönve ebben az évben bőven termett a föld, s volt miből mit adni.

Međugorjében ekkor még nem volt vízvezeték, hanem esővizes tartályokból itták a vizet. S ez a víz bizony gyorsan kiapadt. A parasztok a falvakban arra kényszerültek, hogy tartálykocsikkal vásárolják a vizet. Akik a híd közelében laktak, csövet húztak az út széléhez a tartálykocsiból, és megnyitották a zárandokok számára. Bijakovićiban Marinko Ivanković hét tartályt is vásárolt, és ingyen osztotta a vizet. Az egyik jelenés alkalmával a Szűzanya megkérte a látnokokat, hogy vezessék hozzá Marinkót. Átölelte, megcsókolta és azt mondta, kevés olyan ember van, mint ő, majd pedig külön áldásban részesítette. A messziről jövő embereknek éjszakai szállásra volt szükségük. A međugorjéi plébánia falvaiban akkortájt egyetlen vendégszoba sem volt. Ennek ellenére, a hívek befogadták a zárandokokat házaikba. Amikor azok is megteltek, a vendégek a folyosókon és az udvarokban aludtak, ami nem is volt túl nehéz, hiszen nagy volt a forróság. A látnokok házai is megteltek zárandokokkal. Nem sok ház dicsekedhetett fürdőszobával, így az udvari árnyékszékeket használták. Jakov egy kicsiny helységben húzta meg magát anyjával, amely konyhául is szolgált. Náluk az emberek az ajtó előtt és az udvaron aludtak. Minden ház nyitva volt, senki sem zárta kulcsra ajtaját. A bijakovićiaknak, vagy a környékbeli falvak lakosainak eszükbe se jutott, hogy megfizetessék az éjjeli szállást, az elfogyasztott ételt vagy az italt. Boldogok voltak, hogy tehetnek valamit azokért, akik eljöttek hozzájuk és megosztották velük az első jelenések leírhatatlan boldogságát.

A kis Jakov házában, akinek az anyja napszámból tengette életét, egyszer egy zágrábi pap szállt meg. Kihasználta az alkalmat, s amikor a gyerek másfelé nézett, pénzt csúsztatott a terítő alá, hogy legyen pénzük, ha szükségük lesz rá. Jakov észrevette és visszaadta a pénzt a papnak, nem akarta elfogadni még az anyja számára sem.

Egy júliusi éjszaka egész cigány nemzetséget láttak, akik lehajtott fejjel térdeltek a templom előtt. Azokban a napokban nemcsak a hasonló jelenségeken csodálkoztak el a helybeliek, hanem azon a **mohamedán zárandokon is, aki térden állva tette meg az utat a postától a templomig**. Világos volt, hogy az idejövők többségének mély élményekben volt részük, hogy komolyan önmagukba fordultak, mégis akadtak olyanok is, akik hivatalból vegyültek el a tömegben. Ezek a titkosrendőrség polgári ruhába öltözött tagjai voltak. Figyelmesen követték az eseményeket, és biztosak voltak benne, hogy leleplezik és megghiúsítják a barátok népámító tevékenységét. A plébános nagyon jól tudta, hogy állandóan figyelik, s ezért - az esetleges rágalmak elkerülése végett - prédikációit magnószalagra rögzítette.

Hamarosan beigazolódott, mennyire jó előérzete volt. A "belügyesek" kiragadtak néhány mondatot a július 11-én mondott beszédéből, s megvádolták fra Jozo ferences atyát, hogy szocialistaellenes tevékenységet folytat. Íme a vitatott prédikáció teljes terjedelmében:

"Ha majd túlságosan kiabálok, adjanak jelet, hogy mérsékeljen hangerőmet. Mindenekelőtt: Isten hozta magukat ebbe a templomba! Láttam a rendszám táblákról, hogy nagyon sokfelől jöttetek. Többen közületek bejöttek hozzám, s azt kérdeztétek, mi történik itt. Tegnap és ma számos újságíró járt itt, s a kérdések egész sorát tették fel.

A templom oltára előtt

Hogy lehetséges, hogy a falu telefonközpontja éppen egy héttel az események kezdete előtt leégett? Hogy lehet mégis, hogy egész országokat, sőt még Európa is értesült a dolgokról egyetlen nap leforgása alatt? Az embereknek nem világos, hogyan történhetett mindez!

Én azt mondtam, hogy hatalmas reklámot akasztottunk egy helikopterre, hogy ezzel idevonzzuk az embereket. De amikor az Úr cselekszik, nincs szüksége a mi reklámunkra. Isten észrevétlenül használja fel az embert, de nem a hatalmasokat, mert "a hatalmasokat" lerántja trónjukról, a "kicsinyeket" pedig felmagasztalja. Ő az egyszerű embert használja fel, akinek van hite és bizalma, hogy rajta keresztül mutassa meg a legnagyobb mélységeket és a legnagyobb titkait... Mária is ilyen kicsiny, jelentéktelen szolgálóleány volt, ahogyan ő maga nevezte önmagát. Ma este mi azért jöttünk össze, hogy ne úgy térjünk vissza, ahogy ide jöttünk. Át kell adnunk magunkat Istennek, hogy Ő vezessen bennünket, mint ahogyan vezette a betlehemi pásztorokat, és felhasználta őket arra, hogy hirdessék az örömhírt.

Hasonlóképpen a ma esti találkozásunk sem a kíváncsiskodók találkája, hanem azoké, akik lelkük mélyén keresik az Istent. Ádámtól kezdve minden ember keresi az Istent. Senki sem mondhatja közülünk: leszámoltam Istennel, az élet értelmének keresésével, kutatásával, mert ez ellenkezik az emberi természettel. Ezért vélekedett az egyik zágrábi újságíró a következőképpen:

"Vajon érzi-e, hogy ez a nép már nem kenyeret kér, hanem értékeket, mégpedig olyan értékeket, amelyek a mennyből, Istentől jönnek? Én nem értek ezekhez a dolgokhoz, mert ateista vagyok, maguk pedig itt majdnem rávezettek valamiféle hitre. "

Nem mi vezettük őt a hitre. Az ember nem adhat hitet a másik embernek. A hit Isten ajándéka, és azt csak Isten adhatja. De az embernek kell megtennie az első lépést, neki kell kérnie a hitet, ha el akarja nyerni: kérni magától az Istentől. A történelem tanúsága szerint az emberek gyakran hamis isten előtt állnak meg, s azt mondják: íme, itt van, megtaláltam. Amikor pedig közelebbről megismerik, ezt mondják: tévedtem! Az emberi nem szüntelenül bolyong és botladozik keresés közben. Még a legnagyobb elmék is, akik felfedezték Istent, csak azt mondhatják: megtaláltam az utat. Csak Jézus mondhatta el önmagáról: "Én vagyok az út". Az emberiség nagyjai is csak az igazság morzsáit találták meg: Platón az emberi lélekkel kapcsolatban, Arisztotelész az Istennel kapcsolatban.

Jézus Krisztus, az Istenember eljött közénk, hogy feltárja előttünk: "Ő az út, az igazság és az élet".

Jézus elveszett, tévelygő gyermekek közé jött és azt mondta: „Az Úr lelke nyugszik rajtam. Ő kent föl engem, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek, hogy megnyissam a süketek fülét, hogy visszaadjam a némáknak a beszédet. Ő küldött engem, hogy meggyógyítsam a megtört szívűeket, hogy szabadulást hirdessek a raboknak, hogy szabadulást vigyek az elnyomottaknak, hogy hirdessek az Úr kegyelmének esztendejét.

Ma este mi jól értjük Jézust! Vajon nem azért jött, hogy kiszabadítson engem és téged, a rabot, aki negyven éve raboskodsz már, hogy ma este, vagy holnap elébe térdelhess, és azt mondhassad az Úrnak:

Tördd össze a rabláncokat, nyisd meg a bilincseket, amelyek gúzsba kötik életemet, mert a bűn rossza tart bilincsben. Mert ezt egyedül csak te teheted meg.

Vajon az Úr nem ezt akarja megtenni veled, amikor azt mondja: leveszem rólad a hitetlenség hályogát. Itt majd meglátsz, itt majd felfedezel, mert itt nemcsak ketten-hárman vannak jelen az én nevemben. Hiszen sokan vagytok itt, akik együtt imádkoztok. Én veletek vagyok itt az oltáron, az én és a te áldozatod asztalán. Ne félj, nem vagy egyedüli, hiszen a kegyelem nagy ajándéka ez. Ezért ismerjük fel Istent mi, a zarándok egyház, amely állandóan keresi önmagában az Istent.

Ma mindenki felelős a benne rejtőző Krisztus-arcért. Mindenki felelős saját személyének méltóságáért. Ezért nem lehetnek közöttünk,- akik hisszük, hogy Jézus eljött,- vakok, akik nem látnak, süketek, akik nem hallják Üzenetét. Senkit sem akadályozhat meg a gonoszság a felebaráti szeretet gyakorlásában. Senki sem lehet rabszolga, senki sem tartózkodhat más földjén, mert a föld a miénk, azoké, akiket Jézus Krisztus megváltott saját vére árán, és amelyet birtokba adott nekünk. Azt mondja: még ma százszoros jutalmat kaptok, az örökkévalóságban pedig az örökélet birtokosai lesztek.

*A jelen és a jövő ezért azoké, akik hisznek, akik az Úr keresztségéből táplálkoznak, akik az oltárról veszik eledelüket, akik evangéliumi igazságokkal táplálják életüket. A jövő és az igazság azoké, akik hallgatják Isten szavát és megváltoztatják életüket. Nem azoké, akik durván megsértik a beszédképesség ajándékát és káromkodnak. Nem azoké, akik visszaélnak kezükkel, nem dolgoznak, és nem újítják meg a föld színét. Nem azoké, akik arra használják szellemi képességeiket, értelmüket, hogy tönkretegyék ezt a világot. **A jövő azoké, akik hisznek Jézus Krisztusban, s megváltoztatják ezt a világot. És amilyen a világosság a sötétségben, olyan a keresztény ebben a világban.** Jézus Krisztus és keresztények nélkül semmit sem érne a világ, mert nem lehetne megmaradni és élni benne. Ugyanakkor tudatában kell lennünk, hogy igenis felelősek vagyunk ezért a világért, és annak jövőjéért. Az Egyesült Nemzetek Szervezete nem kérdezi a keresztényeket, hogy mit tegyen; a tudósok sem kérdeznek bennünket arról, hogy mi a véleményünk az atomfegyverekről.*

Hogyan befolyásolhatják hát a keresztények a világ jövőjét?

A mi erőnk a térdünkben, az imára kulcsolt kézben van; a mi erőnk a kereszt hordozásában van, a mi erőnk magától az Úristentől jön. Nincs más erő, nincs más okosság, nincs más győzelem, mint a győzelem a világ balgasága fölött - mégpedig az alázatosság, a

szereket és az áldozatok által. Ez az az édesítőszer, amely csökkenti a világ keserű ízét. Ennek a világnak mi adjuk meg az ízét. Ezért tragikus, ha a keresztények csődöt mondanak...

*Mondjunk ellene minden bűnnek. **Kezdjünk el úgy élni, mint Isten tanúi ezen a földön.***

Amen!"

1981-ben Zanić püspök egyik beszédében a következőket mondta:

"Mély meggyőződésem, hogy a gyerekeket, akik azt állítják, hogy látták a Szűzanyát, senki sem beszélte rá. Ha egyetlen gyerekről volna szó, könnyen azt mondhatnánk: Ez egy csökönyös gyerek, és a rendőrség sem tud kihúzni belőle semmit. Ha ártatlan, egyszerű a gyerek, ha rábeszélésről volna szó, fél óra alatt mindent kikotyogna. Garantálom és kezeskedem amellest, hogy a papok közül senkinek sem volt szándéka és része sem az eseményekben, hogy emiatt rábeszélte volna a gyerekeket... Abban is meg vagyok győződve, hogy a gyermekek nem hazudnak. Marad mégis a legkényesebb kérdés: szubjektív élményekről van-e szó ebben az esetben, vagy pedig természetfölötti jelenségről? Emlékeztetek benneteket arra, ami az apostolokkal történt, amikor a zsidók el akarták őket hallgattatni. Ekkor a Törvény okos és bölcs ismerője, Gamáriel azt mondta a főtanácsnak:

"Ha az emberektől származik, magától tönkremegy, ha pedig Istentől, akkor senki sem tudja megsemmisíteni...!"

A püspök szavai bátorságot öntöttek a plébánia híveibe, hogy kitartsanak a gyermekek védelmezésében, és hogy nyugodtan teljesítsék az üzeneteket, amelyeket a Szűzanyától kaptak.

A rendőrség még keményebben üldözte a látnokokat, még pisztolycsövet halántékukra szegezve is fenyegették, hogy megölik őket, ha bármit mondanak a Szűzanyáról. A gyermekeknek azonban ettől is jobban fájtak azok a gyalázó szavak, amelyekkel az elfajult milícia "hivatalból" sértegette anyáikat.

A jelenések első tíz napja után, amelyeket általában csak hangszalagok őriztek meg, újabb, egyre gyakoribb jelenésekre került sor, amelyek kitörölhetetlenül bevésődtek a látnokok emlékezetébe. Gyakran megtörtént, hogy az **üldözött gyerekekkel valamilyen rejtett helyen találkozott a Szűzanya**. Többé már nem terhelte őket a zarándokok kérelmeinek és kérdéseinek sokasága. A jelenések megisméltődtek többször is naponta. Rokonaik mesélték, hogy a gyerekek ilyenkor váratlanul letérdeltek ott, ahol éppen voltak, és hangtalanul beszélgettek a Mennyei Anyával. Mihelyt befejeződött a látomás, visszatértek abbahagyott munkájukhoz, mintha mi sem történt volna. Csak sugárzó szemükben látszott a menny visszfénye.

Az öt látnok - **Vicka, Marija, Ivanka, Ivan és Mirjana** rendszerint a zarándokok rendelkezésére álltak,

és ismételték számukra a Szűzanya üzeneteit, míg a kis **Jakov** a jelenések után egyszerűen "elillant". Alig várta, hogy kimenjen a levegőre. Bent alig lehetett lélegezni a tömeg és a fojtott levegő miatt. A kis Jakov kitalált egy megoldást: a Szűzanya jelenjen meg mindenkinek, s a nép akkor majd nyugton hagyja őket, viszont mindenki elhiszi, hogy nem hazudnak.

Ivanka, a hegyoldal egyik rejtett helyén, újból édesanyja felől érdeklődött a Szűzanyánál. Azt tudakolta, hogy anyjának szüksége van-e az imákra és a szentmisére. Ezt a választ kapta:

- A te anyád jól van, nincs szüksége többé semmire.

S míg így beszélt, Ivanka édesanyja fehér ruhában, fátyollal a fején hirtelen ott termett a Szűzanya mellett. A leány úgy látta, mintha élő hús-vér ember volna. Ivankát előbb megcsókolta a Szűzanya, majd az édesanyja is, aki csöndben rámosolygott és tudtára adta, hogy meg van elégedve vele.

Július vége felé a Szűzanya "Dicsértessék a Jézus Krisztus"-sal kezdte üdvözölni a látnokokat, és velük együtt imádkozott. Újra megkérdezték, hagy-e számukra valamilyen jelet. Igennel válaszolt, de türelemre intette őket:

- Angyalaim, hiába hagyok jelet, sokak még akkor sem fognak hinni. Sokan eljönnek majd csak azért, hogy tiszteletüket tegyék. A népnek azonban meg kell tértie és vezekelnie.

Az első jelenés helye a Podbrdon

A Boldogságos Szűzanyát gyakran faggatták egyes betegekről, vajon meg fognak-e gyógyulni. Így válaszolt:

- Hit nélkül semmi sem lehetséges. Mindenki meggyógyul, aki szilárd hitben él. Isten mindenkinek segít.

A látnokok, amikor csak tehettek, otthon vagy a templomban, arra ösztönözték az egybegyűlteket, hogy kövessék a Szűzanya üzeneteit, legalább a legfontosabbakat. Íme a legfontosabbak:

BÉKE - Ez volt az első üzenet, amely nagy, aranyozott betűkkel jelent meg az égbolton. A Szűzanya gyakran beszélt a gyerekeknek az államok közötti feszültségekről, ami katasztrófa szélére sodorja a világot. Békére szólította az egész emberiséget, s azt mondta nekik, **hogy imával és böjttel elejét lehet venni a háborúknak.** Az igazi béke feltétele a szív békéje, ez pedig csak az ima által jöhet létre. Ha szívünkben nincs béke, nem imádkozhatunk a világ békéjéért sem. A szív békéje pedig csak akkor valósul meg, ha imánkban teljesen odaadjuk magunkat Jézusnak. A Szűzanya éppen azért jött, hogy az egész világot Jézushoz vezesse.

MEGTÉRÉS - Szintén gyakran elhangzó üzenet. A Szűzanya szomorúan mondta, hogy sok keresztényben meghalt az Isten. Gyakran még azok is, akik templomba járnak, csak szokásból teszik ezt. Pedig a keresztényeknek a hit élő jelévé kellene válniuk a hitetlenek számára. Többször is megismételte a látnokoknak:

Kedves gyerekek, mondjátok meg mindenkinek, hogy **a megtérés egy egész életen át tart, és hogy ezt Istentől kell kikönyörögni.**

IMÁDSÁG - A Szűzanya már a második jelenés alkalmával elfogadta azokat az imákat, amelyeket a látnokok, nagyszülei tanácsára, elmondtak: a hét Miatyánkot, hét Üdvözlégyet

és hét Dicsőséget és azt mondta nekik, hogy kötelezően imádkozzák el a Hiszekegyet is, amely a legjobb ima.

Kérte őket, hogy ne szavakkal, hanem szívvel imádkozzák a rózsafüzért. Oktatta őket, hogy a szentmise előtt, **előkészületül az Eukarisztiára, imádkozzák el a rózsafüzér két titkát, a harmadikat pedig a mise után hálaadásul**, mivel - s ezt is gyakran megismételte a gyerekeknek - mi emberek elfelejtünk hálát adni. Megmagyarázta nekik, hogy **a hit nem élhet imádság nélkül**, és azt kérte, hogy az egész világot hívják fel imára. Elmondta, hogy vannak hívők, akik sohasem imádkoznak. Pedig az égi Anyának szüksége van az imáinkra, e nélkül nem tudja megvalósítani azt a célt, amiért Isten elküldte.

A bajban levőkkel kapcsolatban kihangsúlyozta, hogy a súlyosabb betegekért minél több embernek együtt kell imádkoznia. A látnokoknak azt ajánlotta, hogy a vele való találkozás előtt időben végezzék el magánimáikat, nehogy elkéssenek a szentmiséről.

Szabadtéri Szentségimádás

BÖJT - A böjt szükségességét akkor említette a Szűzanya először, amikor a látnokok a kis Danijel gyógyulását kérték. Panaszkodott, hogy a böjt megtartása majdnem kialudt az egyházban. Később arra tanította őket, hogy **péntekenként vízen és kenyéren böjtöljenek**. A gyerekek megértették, hogy a böjt és az ima a megtérés elkerülhetetlen eszköze, és a legerősebb fegyver a sátán ellen, aki kihasznál minden alkalmat, hogy az embert rosszra vigye és elszakítsa Istentől. Az egyik jelenéskor a Szűzanya kiemelte, hogy a böjtöt nem lehet alamizsnával kiváltani. Ez csak a súlyos betegek számára engedélyezett, miután meggyóntak és megáldoztak.

KIENGESZTELŐDÉS - Magáról a kiengesztelődés szentségéről a Szűzanya nem mondott semmit, erről más jelenések alkalmával szólt. Međugorjében csak azt mondta, hogy **az Egyház meggyógyulna, ha a hívek havonta szentgyónáshoz járulnának**.

SZENTMISE - Életünk központjává kell válnia. A szentmisében találkozunk Krisztussal, aki szenvedett és meghalt értünk, és aki a mi Üdvözítőnk, Már kezdetben megmagyarázta a látnokoknak, hogy a szentmise fontosabb a jelenéseitől. Buzdította őket, hogy kérjék a Szentleket, újítsa meg a plébániájukat, járjon mindenki örömmel misére. A szentmise legyen az Istennel való találkozás számukra, mert ha közömbösek vagyunk, hidegen és üres szívvel fogunk vissza térni otthonainkba.

A kiengesztelődés és a bűnbánat az a vezérfonal, amely átszövi a jelenéseket. Ezért nem véletlen, hogy a Szűzanya szürke ruhában - a megtérés és a bűnbánat színében - jelenik meg

Međugorjében. Néhány alkalommal a gyerekeken keresztül azt üzenté a papoknak, hogy szilárdan higgyenek, őrizzék a nép hitét, és hogy mindenben cselekedjenek úgy, ahogy az egyház parancsolja nekik.

A jelenések alkalmával a Szűzanya gyakran mutatott szimbólumokat a gyermekeknek, pl. a feszületet, a szívet és a napot, és magyarázatokat fűzött hozzá:

- A kereszt üdvösségetek jele.
- A szív Isten irántatok való szeretetének a jele.

-A világosság Jézus, aki megvilágítja utatokat a hitben. **Amikor eltávozott, a szimbólumok egy darabig még ott ragyogtak jelenléte színhelyén**, de néha az is megtörtént hogy a szimbólumokkal együtt, vagy azok nélkül, **felírat is látható volt:**

"Békesség, békesség az embereknek!"

A látnokok gyakran látták, hogy a **Szűzanya a kereszt jelével áldja meg a jelenlévőket, és azokat a tárgyakat, amiket magukkal hoztak.**

Egy napon arra kérte a gyermekeket, hogy tudassák az érintettekkel, a Varasdból érkező jó hívők egy csoportját külön is megáldja.

Időközben az államvédelmi szervek egyre nagyobb nyomást gyakoroltak a plébánosra. Informatív beszélgetésekre hívták, fenyegették, azt követelték tőle, hogy mondja azt a népnek, hogy nincs itt semmilyen Szűzanya, semmilyen jelenések, és a gyerekek egyszerűen csak hallucinálnak. Azt felelte, hogy nem nyilváníthatja a gyermekeket hazugoknak, hogy neki is szüksége volna nyugalomra, hogy végre tisztán lássa, mi is történik valójában, és ennek megfelelően értesítse az egyházi hatóságokat.

A látnokok mindjárt a kezdetén elmondták, hogy a **Szűzanya megígérte: valamennyiükre tíz-tíz titkot fog bízni**, amit majd, ha eljön az ideje, közölnek az egyházi hatóságokkal. Ezután alig néhány hét alatt a Szűzanya mindegyik látnoknak külön öt-öt titkot adott tudtára, **amelyek tartalma különböző jövőbeli eseményekre vonatkozik.** Erről a gyermekek nem sokat mondtak, így még az időpont sem ismeretes, mikor is kapták meg a titkot. Az egyetlen, amit lelkipásztorok és a legközelebbi hozzátartozók megtudtak az, hogy a **harmadik titok** a következő:

A jelenés helyén majd megjelenik egy tartós, megsemmisíthetetlen jel, hogy így mindenki, elsősorban pedig a hitetlenek is láthassák. Mind a hat látnok tudja, hogy milyen jel lesz ez, négyen közülük a megvalósulás dátumát is ismerték. Elmondták még, hogy e jelhez majd sok csodás gyógyulás kapcsolódik, és hogy amikor megtörténik, kevés idő marad a megtérésre, ezért már most ki kell használni a kegyelem idejét.

Nincs olyan erő, amivel rá lehetne bírni a gyermekeket, hogy bármit is elmondjanak a rájuk bízott titkokkal kapcsolatban. Mélyen hallgatnak arról, amit még nem tudnak, vagy nem szabad megmondaniuk. Gyakran faggatják őket, de mindig ugyanazt válaszolják:

- *A titok az titok.*

Azt sem tudják, hogy mindannyian ugyanazt a titkot kapták-e, mivel erről egymás között sem beszélnek. Ahhoz, hogy az olvasó ezt helyesen értelmezze, idézni kell a látnokok egyik vallomását:

„A jelenés alatt mindegyikünk úgy érzi, hogy egyedül van a Szűzanyával. Néha halljuk, hogy mit beszélnek a többiek, néha meg nem. Bennünket nem zavar az, hogy a Szűzanya nem mondja mindegyikünk ugyanazt. Mi boldogok vagyunk, hogy vele lehetünk, és nem csodálkozunk azon, hogy egyidőben beszélget másokkal is. Ez Isten akarata, számára meg minden lehetséges.”

A jelenések első heteiben a Szűzanya bátorította a gyerekeket:

- Tudom, hogy sokan nem fognak hinni nektek. Tudom, hogy sokakban, akikben most fellángolt a hit, ki is fog hűlni, de ti legyetek kitartóak, és fáradhatatlanul ösztönözzétek a világot az állhatatos imára, a vezeklésre és a megtérésre.

A látnokok valóban fáradhatatlanok voltak a Szűzanya üzeneteinek átadásában, ezerszer megismételték azokat, és örültek annak, hogy a plébánia hívei teljes szívvel azonnal elfogadták, hasonlóképpen a mezítlábos zarándokok többségéhez, akik hittel és új reménnyel eltöltve érkeztek Međugorjéba azokban az első, leírhatatlanul izgalmas napokban. A templom már kora délután megtelt, az előtte levő térség úgyszintén. Az emberek gyónásra vártak. Fra Jozo atya tízesével hívta kiségitésre a barátokat a humaci kolostorból és a környékbeli plébániákról. A papok órákon át gyóntattak a templomban, és a templom melletti tisztáson, és csodálkoztak Isten nagy tettein. A kiengesztelődés szentségéhez járultak olyanok, akik már harminc vagy több év óta az egyházon kívül éltek. Ateisták látták be saját mulasztásaikat, akik már azt is elfeledték, hogy valaha megkeresztelték őket. Arcukon örömkönyvek patakzottak, amikor elhagyták a gyóntatószéket, mert Krisztus helytartója által elnyerték a megbocsátást.

Meglepő és igazán megható megtérések, történetek.:

A megátalkodott káromkodó, a szentgyónás után felhagy a káromkodással; egy tisztviselő a Szűzanya hívásának hatására megváltozott; a veszekedős és izgága ember rövid idő leforgása alatt alázatos imádkozóvá vált, aki négy rózsafüzért is elmond naponta; egy részeges, aki azelőtt sehogyan sem tudott lemondani az alkoholoról, egyszerre csak elkezdett imádkozni és böjtölni, és teljesen felhagyott az ivászattal.

Soha senki nem lesz képes teljesen számba venni a megtérések megható eseteit. Azokban a napokban ott kellett volna lenni a međugorjéi plébánián, betérni a házakba, elvegyülni az emberek között. Minden lépésen megtért emberrel lehetett találkozni. **Pénteken a falubeliek nem főztek, kenyéren és vízen böjtöltek**, Így volt ez a környező plébániákon, és a távolabbi helységeken is, ahonnan a mezítlábos zarándokok Međugorjéba érkeztek. Még sok munkás étteremben, így

Mostarban is, érintetlen maradt ezen a napon az étel. Tudjuk, hogy Boszniában még a bányászok is böjtöltek.

Egyik este Vicka a Szűzanya következő üzenetét továbbította az egybegyűlteknek:

- Kedves gyermekek, köszönöm, hogy eleget tettek hívásomnak. Éljetek üzeneteim szerint, mert ha nem valósítjátok meg azokat magatok, nem tudjátok átadni másoknak sem. Amikor majd hazatértek, ha nem kérdeznek, ne szóljatok senkinek semmit arról, amit itt átéltetek. Hiábavalók lesznek szavaitok, s azok nem fogják megnyitni legközelebbi hozzátartozóitok zárt szívét. Éljetek otthonaitokban üzeneteim szerint, és a rejtekben imádkozzatok hozzátartozóitokért, mert csak ez hoz gyümölcsöt.

Az állami televízió szünet nélkül támadta fra Jozo ferences atyát és a látnokokat, a međugorjéi "veszélyes ellenforradalmárokat". Államellenes feliratokat mutogattak, amelyeket ők maguk helyeztek el; fiatalokat (titkos ügynököket) mutattak a képernyőn, akik tiltott nacionalista dalokat énekeltek. Az újságokban karikatúrák jelentek meg a Szűzanyáról. Egy tévés csoport Szarajevóból azért jött, hogy felvételezze a látnokokat. A gyerekek elrejtöztek előlük, mert meg voltak győződve arról, hogy gúny tárgyává kívánják tenni őket és látomásaikat.

Az újságírók ezért, nehogy üres kézzel térjenek vissza, felkeresték Jozo Vasilj bácsit, aki kigyógyult vakságából. Elárasztották lehetetlen kérdéseikkel, meg hogy vak volt-e igazán, végül azt állították, hogy biztosan csak kitalálta ezt, hogy népszerűséget szerezzen magának. Az öreg nagyon megharagudott rájuk, s ezek után senkit sem engedett be a házába.

FÉNYJELENSÉGEK

E felejthetetlen nyári esték egyikén a Szűzanya azt mondta a gyermekeknek, hogy jöjjenek valamivel éjfél előtt egy meghatározott helyre a Podbrdón. Teljesítették is a kívánságot, mintegy negyven családtag és jó barát kíséretében. Mindannyian mezítláb mentek a köves út ellenére. Amikor odaértek a megbeszélthelyre, letérdeltek és elkezdtek imádkozni. Egyszerre csak **megnyílt az ég, nagy fényesség áradt az egész hegyre**, a gyermekek irányába pedig valamiféle gömb ereszkedett lefelé, ami sok ezer apró csillagra hullott szét, mielőtt a földet érintette volna. A világosságot sokan látták, még a falu másik szélén is. Ez az éjszakai jelenés negyven percig tartott.

A NAPCSODA

Egy másik alkalommal a késő délutáni órákban a **zarándokok százai néztek a napba**, s minden oldalról izgatott felkiáltás hallatszott:

- *A nap, a nap, nézzétek a napot!*

Szabad szemmel lehetett a napba nézni, sokkal nagyobb volt a szokásosnál, teljesen fehér és világos, és saját tengelye körül forgott, először jobbra majd balra, és hintázott. Azután valamiféle fényhullámok törtek ki belőle, amelyek egyre szélesedtek. Utána igen fényes fehér sugarak jelentek meg, s amelyek fokozatosan hosszabbodtak. A sugarak egy része eltűnt az égen, másik részük a föld felé irányult, de mielőtt földet ért volna, megtört, és egyenesen a templom felé haladt. A zarándokok megijedtek a fény erejétől, térdre estek és imádkozni kezdtek. Ezek után már csak a nap látszott, amelyet vörös gyűrű vett körül, s amely néhány pillanat múlva aranygyűrűvé vált. Aztán pedig hirtelen minden visszatért a régi mederbe, és ismét nem lehetett többé a napba nézni. Mihelyt megszűnt a vízió, valaki felkiáltott:

- *Nézzetek a keresztet a Križevacon!*

A kereszt körül valami vöröses köd gomolygott, amely szív alakúvá vált, s a közepén látszott a kereszt. Ez a piros szív lassan leereszkedett a kereszttről a hegy tövébe, majd újra felemelkedett, és átkarolta a keresztet. Néhány másodperc múlva **a szív a Szűzanya alakját vette fel, aki széttárt karokkal, kisé meghajolva állt.** Az egybegyűltek mellett ezt fra Stanko Vasilj és fra Janko Bubalo, két öregebb ferences is látta, s erről írásos jelentést is tettek.

Azokban a napokban, amikor "a menny a földön járt", sokak azt mondták, hogy hatalmas fénygömböket látnak. Janko bácsi is elmondta, hogy ő személyesen, a házbeliek mind, és a szomszédok is éjjel előtt egy nagy fénygömböt láttak, amely a jelenések színhelye fölött nyugodott hosszabb ideig. Anica nagymama viszont azt mesélte, hogy egyesek ezt látták, mások amaszt, **egyesek angyalokat, mások gömböket, ő meg szegényke semmit sem látott, csak a Szűzanyát meg a karján ülő Gyermecket.**

A szóbeli tanúságok mellet **vannak a jelenségről fényképek is.** Doktor Skritek Pozegáról érkezett és éppen a jelenés hegyét fényképezte. Több képet készített különböző nézőpontból. Amikor előhívta a filmet, az egyik képen a táj helyett egy nő sziluettje, pontosabban egy fátyollal letakart nő profilja látszott. Számára és családjá számára ez olyan jel volt, amely arra ösztönözte, hogy megtérjenek, és intenzívebben éljék kereszténységüket.

Egy Sima nevű asszony elmondta, hogy egyszer a határban a szőlőskertjét gyomlálta, s amikor felegyenesedett, tőle mintegy száz méterre ott áll a Szűzanya. Odaszaladt, hogy jobban lássa, de amikor közelebb ért megállapította, hogy csak egy kiszáradt nyárfáról van szó, amelynek fehér kérge a jelenésre emlékeztette a távolból. Megértette, hogy csak képzelődik, ami nem is csoda, hiszen dolgozgatva az volt a kívánsága, hogy bárcsak ő is láthatná a Szűzanyát, s maga elé idézte alakját. Amikor ezt elmesélte, hozzátette:

- Nem sajnálom, hogy hittem, és azt sem bánom, hogy nem láttam a Szűzanyát. Nekem sokkal fontosabb az, amit a szívemben átéltem azokban az első napokban. Senki sem tudja bemagyarázni nekem, hogy nem történt semmi. Falunk határában a mennyország jelent meg a földön. A szívem felujjongott, valami melegség, kedvesség töltött el állandóan. Üldöztek bennünket, megfélemlítettek, de mi mindannyian olyan biztosnak éreztük magunkat, mint a kisgyermek anyja ölében. Mirjanám, ha te itt lettél volna azokban az első napokban! Az emberek éjjel nappal ott haladtak el a házunk előtt, s mentek fel a Križevaca, imádkozták a rózsafüzért és Máriás énekeket énekeltek. Százak éjszakáztak a mi házunkban. A népek jöttek mindenfelől, mi pedig úgy fogadtuk őket, mintha testvéreink volnának. Estéknként alig vártuk,

hogy a szentmisére mehessünk. Sohasem éreztem a fáradságot. Mindenki valamilyen jelről beszél. Minek nekünk nagyobb jel ennél az irdatlan néptömegnél, amely immár húsz év óta télen-nyáron, napról-napra, szünet nélkül végig vonul utcáinkon.

A KERESZT CSODA

Az emberek százai jelentették ki szóban és írásban, hogy látták, amint a **Križevacról egyszerre csak eltűnik a kereszt**, hogy tizenöt percig senki sem látja, majd pedig újból látja mindenki. Ez a jelenség észlelhető volt reggel és délután, esős és napos időben egyaránt. Gyakran látták, hogyan **forog a kereszt saját tengelye körül**, néha pedig Szűz Mária alakját veszi fel, aki kitért karokkal a világ különböző tájai felé fordul. Néha eltűnt a kereszt felső része és T betű (az Üdvösség jele) alakúvá vált.

Zdravka még a második világháború előtt, gyermekkorában gyakran elnézte azt a dombtetőre állított keresztet, mert érdekes volt számára. Néha úgy látta, hogy forog, vagy eltűnik a felső része, és csodálta, mennyire fénylik néha. Akkor még nem voltak jelenések, és a leányka nem lehetett senki hatása alatt. Nem beszélt erről soha senkinek, csak most jutott eszébe, amikor visszalátogatott szülőfalujába, Međugorjéba. Most is látta ugyanazt a jelenséget, de meg kellett állapítania, hogy most sokan mások is látják. Tanúsága közvetlenül alátámaszt egy Üzenetet, amelyet a Szűzanya adott a gyermekeknek:

- Igaz, hogy egyes zarándokok engem a kereszt mellett látnak. Ez a felállított kereszt része Isten üdvösségtervének a plébániával kapcsolatban!

Miközben a kegyelem e kiváló napjaiban az emberi szíveket öröm töltötte el, mert a menny ily közel jött a földhöz, fra Jozo atya egyre gondterheltebbé vált. Mint az egyház papjának, szilárd álláspontot kellett képviselnie, távolból szemlélni az eseményeket, és véleményt formálni, ami alapján a hivatalos Egyház majd eldönti, van-e értelme egyáltalán elmélyülni a međugorjei események elemzésében, vagy nincs. Mint minden szerencsés kiválasztott, kimondhatatlanul örült annak, hogy ő is látta a Szűzanyát, nem is egyszer, hanem háromszor. Azt is megérezte, hogy a Szűzanya nagyon szereti a papokat, hiszen különös gondjukat viselve azt mondta:

- Az emberek nem szeretik papjaikat. Imádkozzátok a rózsafüzért, higgyetek szilárdan és védelmezzétek az egyházat. Éljétek át mélyen a szentmisét!

Számos zarándokhoz hasonlóan, a plébános szeméről is leesett a hályog, és megérezte, hogy a Szűzanya nem a látnokok képzeletében támadt életre. Ő az örömkönnök óceánját indította el. Üzenetei életet hordozó magok, amelyek megtérésre ösztönöznek. Minden embert, mint saját gyermekét védelmezi, és arra tanítja, hogy Isten nagyon szereti valamennyiüket. Szavai mindent alapján megváltoztatnak, betöltik a szíveket kegyelemmel, megvilágosítanak. Međugorje hömpölygő áradattá válik, és ahol csak átfolyik, öntöz, tisztít és feléleszt minden fűszálacskát. Az ide jövő emberek nemcsak arra kaptak hivatást, hogy belülről megtisztuljanak, hanem hogy megújulásuk után a maguk környezetében jótékonyan hassanak az állóvízzé vált társadalmi és egyházi folyamatokra. Mindezt azért, hogy az emberek szeretetből vállalják a felebarát szolgálatát, amit Isten megkövetel tőlünk.

Fra Jozo Zovko ferences atya mindezt jól megértette, és amennyire tehetette, megengedte, hogy a látnokok közvetlenül átadják az üzeneteket a népnek elsősorban arról, milyen hatalmas a sátán tevékenysége, amely csak imával és böjttel győzhető le. Minden alkalmat

megragadott, hogy a tömegekben felébressze a vágyat az imára az ellenségért, és mindazokért, akik még nem ismerték meg Krisztust. Védelmezője lett a gyerekek hozzátartozóinak is. Ezt érezte Marija anyja is, amikor segítséget kért tőle:

- Fra Jozo atya, mi lesz a gyerekekkel?

- Ne félj, Iva! Mi Isten oldalán vagyunk.

A látnokok továbbra is élték a maguk mindennapi életét: dolgoztak a mezőkön, a dohány- és a szőlőültetvényeken, nem érezték a fáradtságot, és minden nap várták a találkozást a Szűzanyával. Úgyesen elrejtöztek a rendőrök elől, és késő este tértek haza a hegyi ösvényeken, amelyeket csak ők ismertek. A házaknál pedig vártak rájuk a szomszédok és a zarándokok, akiknek minduntalan előlről kellett elmesélni a csodálatos beszélgetéseket a Szűzanyával, aki minden ember Üdvössége miatt jött. Vicka, a legböbeszédűbb a látnokok közül, mondogatta a jelenlévőknek:

- Ha tudnátok, hogy milyen jó a Szűzanya, hogy mennyire megért bennünket. Kérdeztük, meddig fog velünk maradni, s azt mondta:

"Ameddig ti akarjátok, angyalaim!"

Értitek?.. Hogy mi meddig akarjuk... Mi azt szeretnénk, ha mindig velünk maradna. Ha kell még a börtönbe is szívesen megyünk, vagy meghalunk érte. Csak a Szűzanya tudja, mennyit szenvedünk, és mennyit kell még majd szenvednünk. Valamit már elmondott erről, de azzal vigasztal bennünket, hogy mindig velünk lesz, és hogy jól fogjuk elviselni a megpróbáltatásokat. Legyen, aminek lennie kell. Ha meglátod, mindent elfelejtesz...

A jelenések első hónapjának a vége felé a Szűzanya naponta többször találkozott kiválasztottjaival, és azt kérte, hogy külön szándékokra imádkozzanak. Egyszer azt mondta:

- Maradjon itt csak Jakov, ti pedig menjetek Isten békességében!

A látnokok közül senki sem tudta meg soha, hogy a Szűzanya mit mondott Jakovnak, amikor egyedül maradtak, és azt sem, hogy miért akart vele egyedül maradni. Amikor a Szűzanyának valamilyen megjegyzése volt valamelyik látnokkal kapcsolatban, azt csak neki mondta el, a többiek nem hallották. Intése azonban teli volt szeretettel és megértéssel.

Az egyik jelenés alkalmával a Szűzanya azt mondta, hogy azért jött, hogy megdicsőítse Fiát, aki annyit szenvedett az emberekért. Mint egy filmen megmutatta nekik Fiát: testét véres sebek borították, arcán köpetek.

A jelenés után mindnyájan sírtak a Megváltó iránti együttérzéstől. Egy másik alkalommal szintén látták Jézust, aki azt mondta nekik:

- Szilárdan higgyetek! Imádkozzatok, és semmitől se féljete, angyalaim. Legyetek kitartóak és győzni fogtok.

Amikor mások is jelen voltak a jelenés hegyén, a látnokok feltették a Szűzanyának az emberek kérdéseit. Ő azonban nem mindig válaszolt, néha hallgatott, néha angyali hangon énekelt, de a legtöbbször imádkozott. A jelenlévők ilyenkor hallhatták, hogy mit mondanak a látnokok, de azt már nem, amit az Istenanya mondott. Tanácsolta őket, hogy legyenek óvatosak, hogy ne vegyék komolyan ennek vagy annak a személynek a kérdését, de néha még a papok kérdéseit se. Amikor a látnokoknak a hatalom képviselői egy zárt borítékot nyomtak a kezükbe azzal, hogy kérdezzék meg a jelenést, mi van benne, a Szűzanya azt mondta: nincs semmi, s tanácsolta, többé ne fogadjanak el semmit ezektől az emberektől, hanem utasítsák vissza őket, de szeretettel.

A látnokok számtalanszor megismételték a Szűzanya azon üzenetét, hogy csak egyetlen Isten van, hogy ő azért jött, hogy a nép imáinak egyesítésével segítsen az egész világ megtérésében. Gyakran megismételte, hogy **Ő minden ember Anyja, nemcsak a katolikusoké, akiknek azt üzente, hogy szeressék mohamedán, ortodox és ateista testvéreiket is**, akik hatalmon vannak. Gyakran feltették a kérdést, vajon a Szűzanya fokozott gondot visel a katolikusokra, de a gyerekek határozottan válaszoltak:

- Sohasem mondta nekünk azt, hogy drága katolikus gyerekeim!

A nagy kegyelem, amely elárasztotta az egész plébániát lehetővé tette međugorjéiaknak, hogy helyesen értelmezzék ezt az üzenetet, és hogy szívből örüljenek nem csak a hozzájuk látogató másvallásúaknak, hanem az ateisták nagy megtéréseinek is, amikor szíven találta őket az Anya hívása. Az istentagadó rendszer bukása után, most együtt térdeltek: templomban és környékén azok, akik együtt örülnek megtérésüknek. Az egyházközösség tagjai felismertek egyes "nagy kommunista halakat" is közöttük, de nem kárörvendően, hanem szívük mélyén köszönetet mondtak Istennek ezért a kegyelemért és jelért, amely azt tanúsította, hogy a međugorjéi jelenések valódiak.

A környékeliek jó szándékkal voltak a rendőrséggel szemben is, megértették, hogy hivatalból kénytelenek jelen lenni, és igyekeztek megkönnyíteni munkájukat azzal, hogy a templom körül, az utak mentén maguk is ügyeltek a rendre, és segítettek a zarándokoknak minden bajukban.

A templomban rendszeressé vált az esti program:

Szent Jakab templom éjjel

- a mise előtt elmondták az örvendetes és dicsőséges titkokat,

- a mise után pedig a Hiszekegyet, a hét Miatyánkot, hét Üdvözlégyet, s a hét Dicsőséget, majd pedig a fájdalmas rózsafüzért, továbbá az imát a betegekért.

Egyik esti a templomban jelen volt az egyik sarajevói egyetemi tanár felesége is, a pravoszláv vallású Olivera. Három közúti balesetet élt át, aminek következtében megbénult a válla és a karja. A mise alatt melegséget érzett a testében és lassú zsibogást a karjában. A barátoknál hagyott írásos kijelentése arról tanúskodik, hogy abban az órában teljesen meggyógyult.

Ha a látókok jelen voltak, ők vezették az imát, a nép pedig ott térdelt a templomban, vagy azon kívül a tisztáson, illetve mindenki ott, ahol éppen helyet talált magának: a földön vagy a köveken.

LÁTOMÁS A MENNYORSZÁGRÓL

A jelenések negyvenedik napján, 1981. augusztus 2-án, Vicka, Marija, Jakov, Ivan és Mirjana - aki időközben visszatért Sarajevóból - voltak a templomban, Ivanka viszont még Mostarban tartózkodott. Mihelyt megjelent a Szűzanya, **mintegy filmen megmutatta nekik a mennyországot**, ahol a sok ismeretlen arc között felfedezték Ivanka édesanyját is. A látottakat így összegezték az összegyűlt népek:

- A Szűzanya megmutatta nekünk a mennyországot, hogy megtudjátok: létezik, és hogy az ajándék azok számára, kik Isten akaratát cselekszik.

A néptömeg a mise után kivonult a Podbrdóra, és ott egész éjszaka imádkozott és énekelt. Amikor aznap este Marija hazatért, a Szűzanya újra megjelent neki, s azt mondta:

- A Fiam és a sátán között nagy harc támadt. A gonosz be akar furakodni közétek, hogy megosszon benneteket. Ellene kell, hogy álljatok. Gyertek el ma este újra arra a rejtett helyre.

A SZŰZANYA MEGÉRINTÉSE

Marija azonnal felkereste Ivant, Mirjanát, Jakovot, és mintegy ötven személy társaságában kimentek a mezőre. Amikor a Szűzanya megjelent, azt mondta, hogy aki akarja most megérintheti őt. És amint valaki megérintette a jelenés ruháját, a látókok észrevették, hogy ott fekete foltok maradtak. A Szűzanya hamarosan eltűnt, Marija pedig keserves sírásban tört ki:

- Istenem, milyen szörnyű! A Szűzanya piszkosan ment el tőlünk.

Meglepő, hogy a jelen levők közül később senki sem emlékezett arra, hogy kinek az újjai piszkolták be a Szűzanya ruháját. Ebben is megnyilvánul a Mennyei Anya nevelői szerepe. Kiválasztottainak tudtára adta, hogy az emberek bűnösök, de azt nem engedte meg, hogy megnevezzék, vagy pedig elítéljék felebarátjukat. Jelen volt ekkor Marinko is, aki azt mondta:

- Emberek, nem marad más, minthogy holnap mindenki meggyónjon!

Alig két nappal később fra Umberto Loncar, a közeli Gradniéi plébánosa, és néhány hívő **látták, hogy egy csodálatos asszony a jelenések helyéről a međugorjéi templom felé "úszik" a levegőben.** A szemtanúk írásos tanúvallomást tettek, hogy a szakértők rendelkezésére álljon a jelenség további elemzése és tanulmányozása végett.

A Čitlukai községházán, a Jugoszláv Kommunista Szövetség nyomására, egymást követték a különböző hatalmi struktúrákban dolgozó személyek ülésezései. A kommunista párt tagjait rendkívüli ülésre hívták össze, és meghagyták nekik:

"Aki közületek egyszer járt a jelenések hegyén, annak megbocsátunk, mintha mi sem történt volna. Aki kétszer volt, az nyilvános intésben részesül. Aki viszont háromszor, azt azonnal kizárjuk a pártból."

A gyűlésen egyenként kifaggatták őket, ki hányszor merészkedett a Podbrdóra. Egy fiatalember bátran kivágta:

"Én kilencszer voltam, tehát háromszor kizárhattok a pártból."

A hatalom kereste a módját, hogy felelősségre vonja a barátokat a nép "uszítása" és állítólagos államellenes tevékenységük miatt. Augusztus derekán a titkosrendőrség összehívott mintegy kétszáz međugorjéi lakost az iskola termeibe azzal a céllal, hogy bebizonyítsák: a barátok kihasználják őket, és dajkamesékkel beszélnek le őket a mezei munkákról.

Erre azonnal reagált egy eleven idősebb ember:

"Kora reggel kelek, énekelve dolgozok, és minden este elmegyek a misére. Az én földeimen minden ki van gyomlálva, de nézzétek meg a tieiteket!"

Egy gazdasági szakember, egyébként tanár, igyekezett meggyőzni a jelenlévőket, hogy a mennybolton látható jelek csupán hallucináció, képzelődés eredménye lehet. Ivan Ivanković (Vicka idősebb rokona), aki valamikor diákja volt, szembeszállt vele, mondván, hogy amit láttak, az mind szintiszta valóság. Válaszáért két hónap fegyházi büntetést kapott.

Mások is kaptak börtönbüntetést azok közül, akik bátran állították, hogy jeleket láttak a napban és az égen. Mindenki két-két hónapot.

Az állami televízió továbbra is kíméletlenül támadta a ferenceseket, a látnokokat és a međugorjéiakat "államellenes" tevékenységük miatt. Az újságokban nagy betűkkel ilyen címek jelentek meg: "A látnokok zavaros játéka", "Honnan jött ez a Szűzanya?", "A barátok kitalálták a Szűzanyát!"

Minden lehető módon arra akarták figyelmeztetni olvasóikat, hogy a hercegovinai kléronacionalisták - fra Jozo Zovko és Ferdo Vlasié atya, a Nasa ognjista (Tűzhelyeink) havi folyóirat szerkesztői - miatt nagy veszélynek van kitéve. Ellenük fordították a prédikációikban elhangzott szavaikat, negatív véleményt igyekeztek kialakítani a népben a barátokról, hogy általános jóváhagyás mellett, minél könnyebben elítélhessék őket.

A hatalom félt a külföldi vendégmunkások hazajövetelétől Nagyboldogasszony ünnepére. Belgrádból utasítást adtak a Bosznia-Hercegovina Köztársaság vezetésének, hogy "Gospának" nevezett államellenes mozgalmat fojtsák el még mielőtt a vendégmunkások hazaérnének. Tűzparancssal rendelkező különleges alakulatokat küldtek Szarajevóból Međugorjéba. A falut bekerítették, mindenhol rendőrök őrködtek. Tilos volt felmenni Crnicára meg a Križevacra. A međugorjéi férfiak parancsot kaptak, hogy éjjel-nappal őrizték a hegyeket, és senkit se engedjenek a közelbe.

A bijakovićiak rendszerint a Podbrdón legeltették nyájaikat, s ha akarták, ha nem, fel kellett menniük. Marijának, a látnoknak az édesanyja, a juhokért menet felkereste a jelenés helyét. Láta, hogy nincs ott a fakereszt, amely a szent helyet jelölte. Miután jól körülnézett, megpillantotta a keresztet egy tüskés, bozotos gödörben. Odakúszott, kiemelte és visszavitte a jelenés helyére. Elsimította a terepet és mélyen leszurta a keresztet. Egyszerre csak ott termett egy milicista, s durván ráförmedt:

- Mit settenkedsz itt, nem tudod, hogy tilos idejönni?

- Te meg már, hogy vettél észre?

- Lejjebb voltam, de az egyik kolléga, aki hegytetőről távcsővel figyel a tájat, jelentette, mit művelsz, s megparancsolta, hogy állítsalak elő.

- Hát, ha éppen azt akarod, vezess, ahová akarsz: Zágrábba, Belgrádba. Ott még úgyse jártam soha. De ha a farkasok felfalják akár egyetlen bányanyomat is, amíg nem leszek itt, te fogod megfizetni.

A találékony Iva meggyőzte a rendőrt, hogy mindennap engedélyeznie kell, hogy felmenjen a hegyoldalra a juhok miatt.

Vicka édesapja Németországból néhány falubeli vendégmunkással együtt érkezett haza az évi szabadságra. Megijedtek, hogy a rendőrség elkobozza útlevelüket, ezért még az ünnep előtt gyorsan visszafordultak. Felesége azt tanácsolta neki, hogy így lesz a legjobb. Nagy szegénységben éltek, és gyermekeik az ő keresetétől függtek. Mihez is fognának, ha nem tudna visszatérni munkahelyére?

Bijakovići és a többi falu lakói most még buzgóbban kérték védőszentjük, Szent Jakab és a Szűzanya oltalmát, hogy családjaik megmeneküljenek, és elzavarják a gonoszt az ajtó küszöbéről. Egy idős néni, hogy feloldja a házbeliek gondterheltséget, tréfára fogta a dolgot, s azt mondta, senkinek sincs jobb sorsa, mint nekik: a Szűzanya és a rendőrség is őrzi őket. Egy másik még idősebb asszony, odalépett az egyik felfegyverzett egyenruhához, aki a tűző napon örködött, és jólelkűen megkérdezte:

- *Fiam, szomjas vagy-e? Kérsz egy kis vizet?*

Később ez a pravoszláv vallású, boszniai rendőr bizalmasan mondta el az esetet:

- *Elküldtek bennünket, hogy lőjünk a népre. Az őrségen szinte megfőttem saját izzadságomban, s odajött egy anyóka, aki úgy nézett ki, mint az anyám. Majdnem elsírtam magamat!*

NAGYBOLDOGASSZONY NAPJA

Nagyboldogasszony napján már hajnalban kezdtek érkezni a zarándokok kocsikon vagy gyalogszerrel Hercegovinából, Dalmáciából és Boszniából. Az emberáradat rózsafüzérrel a kezében vonult el a falu bejáratánál örködő rendőrök mellett. Sokan mezítláb voltak. A szemtanúk véleménye szerint **aznap több mint húszezer ember volt az esti szentmisén.** Szarajevóból teli autóbusz különleges rendőrosztag érkezett kutyákkal felszerelve, s azon csodálkoztak, miért is küldték őket ide, amikor a nép csöndben menetel, Istenhez imádkozik, és semmi rosszat nem tesz. Azon is elcsodálkoztak, hogy mennyien vannak mezítláb, habár látszott, hogy erre nem szoktak rá. Úgy lépkedtek, mintha tüskéken járnának, mert a templomhoz vezető út aszfaltja igen felforrósodott. Arcukról izzadtságcseppek patakozottak, de ez nem zavarta őket, mert alig várták, hogy megérkezzenek!

JOZO ATYA LETARTÓZTATÁSA

A nagy ünnep után a međugorjéiak fellélegeztek. Úgy tűnt, hogy a legnagyobb veszély elmúlt, visszatértek a mezei munkákhoz úgy, hogy két nap múlva kevés szemtanú volt a templomban a reggeli szentmise előtt. A misére várakozókkal a Belgrádból érkező polgári ruhás titkosrendőrök arra kérték mutassák meg nekik kicsoda az a fra Jozo. Egyesek hallgattak, mások azt mondták, hogy a pap bent van a templomban De a ferences atya nemsokára csatlakozott a várakozókhöz, őt is megkérdezték, hol van fra Jozo:

- *Itt vagyok, mit akarnak?*

- *Velünk kell jönnie.*

Bementek a plébániára, megparancsolták neki, hogy vegyen fel civil ruhát, majd nemsokára megbilincselve kivezették. A jelenlévő hívek sírásra fakadtak. A plébános, sápadt arccal, erőt gyűjtött és odakiáltotta nekik:

- *Isten veletek! Isten mindig veletek van. Ne aggódjatok miattam, a Szűzanya velem van és veletek.*

Miközben az autóba kényszerítették, felemelte megbilincselte kezét és még egyszer üdvözölte híveit, akik tehetetlenül szemlélték, hogyan vezetik el. Nem mondták meg, miért

vezetik fogolyként, de azon sem csodálkozott, hogy eljöttek érte. Azokban a napokban ugyanis nagy nyomást gyakoroltak rá a belügyesek, hogy mondja a népnek: a Szűzanya jelenései nem igazak, a gyerekeket látomásait nyilvánítsa hallucinálókká, és szüntesse meg az esti misét. Nem volt hajlandó megtenni, s most megbilincseltek.

A milícia átkutatta a templomot, s néhány horvát kokárdával díszített gyertyára bukkant. Ezeket a marija bistricei zarándokok hozták, ahol nyilvánosan árulták az ilyen gyertyákat. Hercegovinában azonban az ilyesmi tilos volt. Így aztán a gyertyák bizonyítékul szolgáltak, hogy itt a barátok valamit készítenek.

A rendőrség deszkákkal beszegezte a templomajtót, elébe meg **tüskés gallyakat** raktak. A plébánia épületét is alaposan átkutatták. Egy milicista nő megparancsolta az apácáknak - akik kíséretre jöttek a zarándokhelyre -, hogy **vetkőzzenek le meztelenre**. Miután így megalázta őket, egész nap étlen-szomjan hagyva, bezárta őket az egyik szobába. A káplánnal is hasonlóan jártak el, mintha csak börtönben lett volna.

A könyveket és folyóiratokat kidobták az udvarra. Jegyzőkönyvbe vették, hogy mit találtak, és mi alapján lehetne vádat emelni. Nagyobb összegű pénzt is elvettek, amit a zarándokok szentmisék szolgáltatására adományoztak. Fra Zrinkónak elismervényt adtak az elvett pénzről. Azt mesélik, hogy azoknak, akik a pénzt kivitték a plébánia irodájából nem volt nyugtuk, éjszakai lidérc álmok gyötörték őket, s a végén visszahozták a pénzt.

A BEDESZKÁZOTT TEMPLOM

Ezen a napon a látnokok, hogy elrejtőzzenek a nép és rendőrség szeme elől, a čapljinai plébániára szöktek. Visszafelé jövet, délután öt óra tájban, a falu bejáratánál a rendőrségbe botlottak, amely senkinek nem engedélyezte, hogy bemenjen a faluba. Hatuk közül egyiküknek volt személyi igazolványa. Szerencsére a közelben volt egy asszony, aki tanúskodott, hogy a gyerekek međugorjeiak, és hogy haza kell engedni őket. A látnokok amikor elmentek a templom mellett akkor látták, hogy be van deszkázva. Letértek hát az útról, szőlősökön keresztül nagy ívben megkerülték a templomot, és a sekrestyeajtón keresztül mentek be a templomba. Behúzódtak az oltár melletti kápolnába, és imádkozni kezdtek.

Szokása szerint Anna asszony néhány szomszédal együtt elindult a Križevacról a templomba. Az úton sehol senki. Száz méternyire a plébániaépülettől egy katona ült az alacsony kőkerítésen és újságot olvasott. Amikor az asszonyok közelébe értek felugrott, rájuk fogta puskáját, és katonásan rájuk parancsolt:

- *Állj! Hová mentek?*

- *A templomba!*

- *Nincs ott semmi, menjetek haza!*

A nagyanyám rácsodálkozott, majd kételkedve megállt. A katona újra leült, és széttárta az újságot. Erre az öregasszony elébe térdelt, és elkezdte imádkozni a rózsafüzért. A katona leordította, hogy menjen, de ő nyugodtan válaszolt:

- *Ha te itt olvashatod az újságot, akkor én is imádkozhatok Istenhez.*

Tanácsalanságában a katona a telefonhoz nyúlt és felhívta parancsnokát:

- *Valami öregasszony térdel itt és imádkozik... Mit csináljak vele?*

A katona is elcsodálkozott, amikor a kapitány azt válaszolta, hogy engedje el az idős nénit. A többi falu irányából is érkeztek az emberek az esti misére. A rendőrség a hídon megakadályozta, hogy tovább menjenek. Miután egyre többen voltak és látták, hogy nem mehetnek tovább, leültek az útpadkára. Sokan elővették a rózsafüzérüket és elkezdtek imádkozni. Köztük volt fra Ivica Vego szerzetes atya is, s amikor látta, hogy elközeledett a szentmise ideje, határozottan bejelentette:

- *Majd itt az úttesten megtartjuk a szentmisét.*

A rendőrség egyszerre engedékenyebbnek mutatkozott, és útnak eresztette a népet. Azok nagy sietve megindultak a templom felé, gyorsan szétdobálták a tövises gallyakat és leverték a deszkákat a bejáratról.

A szentmisét Stanko Dodig kapucinus atya mutatta be, aki Fiuméből érkezett haza évi szabadságra. De nem volt jelen fra Stanko Vasilj sem, mert őt és még két másik ferencest is letartóztatták és Čitlukba vitték kihallgatásra. A plébániahivatalban még mindig zárva tartották fra Zrinkót és a tisztelendő nővéreket, akiknek megtiltották, hogy átmenjenek a templomba. Amíg az oltár melletti kápolnában a jelenés zajlott, a kívül rekedt szemtanúk **nagy fényességet láttak, amely leereszkedett a templomra.**

Fényjelenség egy felvételen

A mise éppen a végére ért, amikor kiengedték fra Zrinkót. Mindjárt a templomba sietett, felment az oltárhoz és remegő hangon elmondta, hogy ez élete legszomorúbb napja, mert bezárták fra Jozót. Nem tudta folytatni, mert a könnyek belefojtották a szót. Vele együtt sírt az egész templom.

Egyesek hangosan méltatlankodtak. Fra Zrinko ekkor odahívta Jakovot, hogy mondja el, mit mondott a Szűzanya. Így akarta megnyugtatni a népet.

- A Szűzanya azt üzeni, hogy ne aggódjunk fra Jozó atyáért. Mindannyian menjünk haza békésen, és hogy senkivel nem történik semmi baj.

E szavak elegendők voltak ahhoz, hogy a nép lecsillapodjon. Csöndben és nyugalomban hagyták el a templomot és mindenki ment a maga útján. Ezen az estén a faluban különös légkör uralkodott, még a gyerekek kiabálása sem hallatszott. A nyitott ablakokon keresztül az imaszó hallatszott, meg az asszonyok sóhajai. Sokan imádkozva virrasztották át az éjszakát, kérve Istentől plébánosuk szabadulását.

Másnap az elemi iskolába "beszélgetésre" idézték be fra Zrinkót. A belügyemberei rá akarták beszélni, hogy törölje el az esti misét, mert nincs összhangban a keresztény hagyománnyal, mert hogy elegendő a reggeli mise is, mint ahogy azelőtt volt szokásban. De nem tudták zavarba hozni a káplánt. Feltalálta magát, s ezt mondta:

- A mise nem Jézus utolsó reggelijének, hanem utolsó vacsorájának az emlékezete!

E szavakra a Községi Vallásügyi Bizottság elnöke elmosolyodott, és elengedte a barátot. Más helybelieket is bekísértek a rendőrségre, és azt követelték tőlük, hogy tanúskodjanak fra Jozó atya ellen. Pesko, azt mondta, hogy ő nem fog tanúskodni a plébánosa ellen, inkább megosztja vele a börtönbüntetést. Nagy dac támadt ugyanis benne a kommunista üldözés miatt, akiktől, szerinte, még a gonosz lélek is tanulhatna.

A Križevac kövei melyen a zarándokok

haladnak - sokszor mezítláb - felfelé

AZ ÚJ PLÉBÁNOS

Fra Jozo elhurcolásának másnapján a vele egykorú fra Tomislav Vlašić jött kíséretre Čapljinából. Jó pedagógusnak, karizmatikus és mélyen hívő egyéniségnek ismerték. Nagy tapasztalattal rendelkezett a lelkipásztorkodásban, az ima- és elmélkedő csoportok vezetésében, valamint lelkigyakorlatok tartásában. Boldog volt, hogy a rendkívüli események forrásánál lehet. Nyitott volt a jelenések felé, úgy érezte, sokat elmélkedni és imádkozni, hogy az igazságra jussunk.

Tomislav Vlašić atya

Tudta, hogy még a legnagyobb katolikus teológusok vagy filozófusok sem képesek behatolni Isten titkaiba.

Két nappal később, a jelenés után, Vicka Jakovval együtt az oltár elé lépett, s a kisfiú elmondta az Üzenetet:

- A Szűzanya azt mondta, hogy nem fog hamarosan tartós jelet hagyni, mert még sok hitetlen van köztetek. Fra Jozóval kapcsolatban meg azt Üzeni, hogy ne aggódjunk, hiszen ő védelmezi.

Két svájci újságíró, akik figyelemmel követték a kommunista államokban zajló eseményeket, megtudták, hogy a barátot bezárták, és szétkürtölték egész Európában, ahonnan aztán tovább terjedt a hír. A zarándokok nem ijedtek meg, hanem továbbra is jöttek az ország határain túlról is. A helybeliek felfigyeltek öt szlovéniai fiatalra, akik gyalog tették meg az utat; Macedóniából is egy apa gyalog jött a lányával. A zarándokok között voltak szerbiai pravoszlávok is. Egyre többen érkeztek az Amerikában, Kanadában, Svájcban dolgozó horvát vendégmunkások közül. Az 1981-es augusztusi estéken sokan nem fértek be a templomba, s környéke is teli volt néppel. A kisebb részük szállást találtak a híveknél, mások meg ott aludtak vagy szunyókáltak, ahol helyet találtak maguknak: autókban vagy a puszta földön.

Minden este más tartotta szentbeszédet a szentmise alatt, egyiké jobb volt, mint a másiké. Így pl. fra Ivan Dugand Zié Jézus szeretetéről beszélt:

"Bocsáss meg nekik, Atyám, mert nem tudják, mit csinálnak!"

A rákövetkező este fra Tomislav emelkedett szólásra kimért és nyugodt hangon:

"Aki megtagad engem az emberek előtt, azt én is megtagadom Atyám előtt!..."

Isten az ima által jön el szívünkbe, ezért, kedves testvérek, tartsunk ki az imában, maradjunk hűek Jézushoz és ne féljünk semmitől sem..."

Fra Tomislav mindjárt érkezése után magára vállalta a közvetítő szerepet a látnokok és a zarándokok között. Ezzel a nyílt támadásoktól védte fra Zrinko atyát, akinek sorsa miatt sokat szenvedett plébánosa.

ÉN VAGYOK A BÉKE KIRÁLYNŐJE

A gyerekek megkérdezték milyen nevet választott a Szűzanya Međugorjében:

- *Én vagyok a Béke Királynője* – válaszolta a Szűzanya.

Egyik este Marija bement a szobájába, s látta, hogy az ablaknál a Szűzanya vár rá. Odahívta Vickát is, aki nem messze volt tőle. A Szűzanya azt kérdezte tőlük, hogy akarnak-e zárdába vonulni. Megmagyarázta, hogy ez nem kötelező, de ő örülne, ha a szerzetesi életutat választanák. Azt tanácsolta nekik, hogy jól gondolják meg, mielőtt döntenének. Néhány napra rá, a még mindig habozó gyerekek megkérdezték a Szűzanyát:

- *Kedves Szűzanya, mit tegyünk?*

- *Szenteljétek életeteket Istennek, angyalaim!*

Megértették, hogy saját maguknak kell meghozniuk a döntést. Ivan azonnal úgy döntött, hogy szerzetesnek megy. Választása a Szarajevó melletti Visokóban lévő ferences szemináriumra esett. Vicka és Marija azon gondolkodtak, hogy elmennek apácának. Jakov még kicsi volt ahhoz, hogy bármilyen döntést hozzon, egyébként a középiskolát is be kellett fejeznie. Mirjana és Ivanka otthon is beszélgettek jövőjükéről, amit meghallott Mirjana nagyanyja, és megjegyezte:

- *Csodálkozom is, hogy megjelenik nektek a Szűzanya, amikor olyan lányok vagytok, akik nem kerületek a legényeket és beszélgetek is velük.*

Mirjana nyugodtan és összeszedetten válaszolt:

- *Kedves mama, a Szűzanya nem azért jött, hogy szörnyetegeket csináljon belőlünk.*

Szarajevóból hazalátogatott Jakov apja is, aki tartózkodó volt: nem bátorította és nem támogatta fiát. Mirjana apja pedig sírva kérte Fra Vlašićot, hogy tanácsolja lányának, hagyja el Međugorjét és folytassa a tanulást. Magával vitte, de Szarajevóban megtudta, hogy a hatalmi szervek kérdésessé tették továbbtanulását. A gimnázium igazgatója attól félt, hogy

majd jelenéseiről beszél a többi tanulónak is. Apja sikeresen beíratta egy másik iskolába, mert azt akarta, hogy mindenképpen fejezze be a gimnázium hátralévő két évét.

Mirjana házába sokan összejöttek a jelenések alkalmával. Még a másvallásúak is, akik mély belső élményekben részesültek. A látnok is boldog volt, **mert egyedül lehetett a Szűzanyával, s volt alkalma kikérdezni mindennapi életéről, amiről az evangéliumok olyan keveset írnak.** Mirjana, rövid idő leforgása alatt, sokkal több információt kapott, mint a többi látnok, akik továbbra is a nép kérdéseit voltak kénytelenek közvetíteni.

A MOSTARI BÖRTÖNBEN

Időközben a mostari börtönben furcsa dolgok történtek. Az örök rendszeresen bezárták fra Jozo atya börtöncellájának ajtaját, de reggelre mindig nyitva találták. Éjszaka fény töltötte be a cellát, pedig villanykörte nem volt benne. Amikor az örök erről beszámoltak, elöljáróik haragra gerjedtek, s azzal fenyegették, hogy őket is bezárják, ha továbbra is ilyen balgaságokról beszélnek. Két magas rangú tisztségviselő ellenőrzést végzett, hogy milyen „mesterkedésekről” lehet szó. A cellát jelenlétükben jól bezárták, de később mégis nyitva találták. Kénytelenek voltak megállapítani, hogy a fény a semmiből árad, és tanácstalanul távoztak. Azt mondják, hogy voltak megtérők a börtönörök között, ketten pedig ott is hagyták a munkahelyüket.

Augusztus utolsó előtti napján, vasárnap Marinko házában volt látomása Vickának, Marijának és Jakovnak, akik ott imádkoztak és énekeltek. A Szűzanya egyszerre ott termett közöttük és üdvözölte őket: "Dicsértessék a Jézus Krisztus!" Vicka megkérdezte, igaz-e az, hogy fra Jozo atyára rázárják az ajtót a börtönben, de az reggelre mindig kinyílik.

- Igaz, de senki sem hiszi el.

Ivanka megkérdezte, hogy van barátnője:

- Mirjana szomorú, mert egyedül van. Majd megmutatom nektek.

És látták látnoktársuk könnyekkel borított arcát.

Vicka egy asszonnyal kapcsolatban érdeklődött, aki el akart válni férjétől, mert az bántalmazta.

- Maradjon mellette, fogadja el a szenvedést, mert Jézus is szenvedett.

- Kedves Szűzanya, melyik böjt a legjobb?

- A kenyéren és vízen megtartott böjtölés.

Mirjanának Szarajevóban jelenése volt minden alkalommal, amint hazaért. Akik fogadószobájukban jelen voltak a csodálatos találkozásokon, elmondták, hogy a leány minden alkalommal úgy "fellángol", mintha először történne. Az egyik alkalommal jelen volt a **mohamedán Pasa, aki szintén látta a Szűzanyát.** Mirjana megkérdezte a Szűzanyát, hogy megjelent-e Pasanak is. Igenlően válaszolt, ugyanakkor megdicsérte a lányt mondván, hogy eszménykép lehetne mindenki számára az odaadásban.

Marija az iskolaév kezdetén Mostarba ment továbbtanulásra, s a rokonainál lakott. Minden este eljárt szentmisére, és a templomban volt jelenése. Amikor az első hétvégén hazafelé tartott, az autóbuszban sok Medugorjéba tartó zarándokot látott. Összehúzta magát barátnője mögött, hogy senki ne ismerje fel, és odasúgta neki:

"Hallgasd csak, mennyi mindent beszélnek össze-vissza. Mi ilyesmit nem mondtunk senkinek"

Szeptember vége felé hatalmas lángoszlop jelent meg a jelenések hegyén. A hegy égett, s ezt a távolból is lehetett látni. Az örök, bár látták a lángot, de sehol sem találtak parazsat vagy füstöt. Másnap, vasárnap a nagymise után a kis Jakov azt mondta, hogy **a Szűzanya délben megjelenik a népnek.** Valamennyien siettek a jelenés hegyére, tömegesen haladtak el az örök mellett, akik nem tudták megakadályozni őket szándékukban. Számos tanú bizonyítja, hogy azon a napon a jelenések helyén **sokan látták** a Béke királynőjét.

1981. október 22-én került sor fra Jozo bírósági tárgyalására. A vádlottak padján, mint a legnagyobb gonosztevő, ott ült megbilincselve a barát. Minden törekvése ellenére a védőügyvéd nem tudta bebizonyítani a pap ártatlanságát azoknak, akik hallani sem akartak róla. A ferences szerzetest három és fél évi szigorú börtönre ítélték, és a rossz hírű focai börtönbe szállították.

A MENNYORSZÁG, A TISZTÍTÓTŰZ ÉS A POKOL LÁTOMÁSA

Egyik délután Vicka meglátogatta Jakovot: képeket nézegettek, amelyeket a zarándokok készítettek számukra. Velük volt Jakov édesanyja is, aki egy pillanatra dolga után nézett, de mire visszajött a szobába, a gyerekek nem voltak sehol. Időközben ugyanis megjelent nekik a Szűzanya, s arra szólította őket, menjenek el vele **a mennyországba.** A kisfiú nagyon megijedt, mert azt hitte, hogy örökre el kell hagynia a Földet, és gyerekes naivsággal tiltakozott:

- Kedves Szűzanya, vidd magaddal csak Vickát, tudod, ők nyolcan vannak testvérek, én meg egyedül vagyok. Mi lesz anyámmal nélkülem?

A Szűzanya szelíden elmosolyodott és a kezét nyújtotta feléjük. Szemük láttára mintha egy fal nyílt volna meg, s amint haladtak felfelé, a házakat és a falut egyre kisebbnek látták. Vicka később elmesélte, hogy a mennyország kapujánál egy embert látott; hogy a mennyországban mindenki fiatal, nincs közöttük egyetlen túl kövér, vagy túl sovány sem: szép rózsaszín, sárga meg halványszürke ruhát viselnek magukon; boldogan beszélgetnek és énekelnek, miközben angyalok röpködnek körülöttük.

Ezek után a Szűzanya elvezette őket **a tisztító tűzbe**, de ott nem láttak senkit, csak az emberek jelenlétét és szenvedését érezték.

"Láttam, amint valami szürke ködben imbolyognak" - tette hozzá Jakov.

S végül **a pokol** látomásában részesültek. A kisfiú számára olyan szörnyű volt a látvány, hogy a fejét is elfordította. Vicka leírása szerint az ördögök a középen levő hatalmas tűzbe tuszkolták a lelkeket, akik szörnyetegekként léptek ki onnan; s mindez ordítózás, sírás és a

gyűlölet kitörései közepette. E megrázó élmény után a Szűzanya visszavezette őket a földre. Ugyanabban a pillanatban Jakov anyja ismét a szobában találta a gyerekeket, mintha mi sem történt volna.

Mirjana elmondta szüleinek és barátainak, hogy a Boldogságos Szűz tudtára adta, milyen mindennapi, egyszerű nőként élt Názáretben; megtapasztalta a nyomort, meg a gondokat, melyekkel más halandóknak is szembe kell nézniük. Ezért fordulhatunk hozzá életünk szükségleteinkben úgy, mint szülőanyánkhhoz. Ennek tudatában napról-napra szorosabbra fűzte a kapcsolatot a mennyei Anyával, és nyíltan megkérdezte mindenről, ami az adott napon eszébe jutott, vagy magyarázatra szorult. Például:

- Kedves Szűzanya, mekkora azoknak a fiataloknak a személyes felelőssége, akiket nem neveltek hitre?

- A fiataloknak van értelmük és szemük, a városban sétálva láthatják a templomokat és a dzsámikat. Tegyétek fel a kérdést, mire szolgálnak a templomok és a dzsámik? - hangzott a válasz.

Amikor a látnok ezt elmondta az egyik papnak, az rákérdezett, hogy valóban dzsámit is említett a Szűzanya. Mirjana igennel válaszolt. A lelkipásztorokkal kapcsolatban a Szűzanya egyszer a következő üzenetet továbbította a látnok által azoknak, akik elhanyagolják hitüket, kifogásként valamelyik pap gyöngeségeire hivatkoznak:

- Nem a papokért, és magánéletük miatt járunk templomba. Azért megyünk oda, hogy a pap által meghalljuk Isten szavát.

Amennyire csak tehetette, Mirjana arra buzdította az embereket, hogy imádkozzanak a hitetlenekért, s akiknek nem volt szerencsájük megismerni Krisztust. Gyakran megismételte:

*- Kérem, hallgassanak a Szűzanya szavára, imádkozzanak azokért, akik távol állnak Istentől és sohasem találkoztak vele. **Minden imátok, amelyet a hitetlenekért mondatok, könnyeket töröl le a Szűzanya arcáról.***

Vicka és Jakov megkérdezte, igaz-e, hogy az emberek látják a Szűzanyát a Križevacon a nagy kereszt mellett. A válasz így hangzott:

- Igaz. Majd minden nap ott vagyok. Imádkozok a kereszt alatt. Az én Fiam a nehéz keresztet hordozta, szenvedett a kereszten, s ezzel megváltotta a világot. Én minden nap imádkozok Fiamhoz, hogy bocsássa meg a világ bűneit.

Május elején fontos Üzenet hangzott el a Szűzanya részéről:

*- **Eljöttem, hogy utolsó felhívást intézzek a világhoz.***

Többé már nem fogok megjelenni a földön.

- Kedves Szűzanya, felírhatjuk-e egy papírdarabra a nagy jel dátumát, s majd borítékba tesszük és megőrizzük úgy, ahogy a bizottság kéri tőlünk.

- *Nem, kedves gyermekek. Ezt csak nektek mondtam meg. Majd nyilvánosságra hozzátok, amikor én mondom. Sokan nem fognak hinni nektek, tudom én azt. Ti is sokat szenvedtek majd emiatt. De képesek lesztek elviselni, és a végén boldogok lesztek.*

SLAVKO ATYA

Fra Slavko Barbarić a németországi Freiburgban végzett egyetemi tanulmányai befejezése előtt, **1982. január 9-én** érkezett Međugorjéba. Üdvözölte kedves barátját fra Tomislavot és mindjárt elment Bijakovićibe, hogy megismerkedjen a látnokokkal.

Slavko Barbarić atya

Amikor délután visszatért a plébániára, néhány gyorsan papírra vetett sor várta:

"A rendőrség volt itt értem nem tudom mikor jövök vissza. Készítsd elő a misét."

Fra Slavko a lehető legjobban felkészült, habár nem tudott a mise előtt és utána szokásos imaprogramról. Ami a jelenéseket illeti nyílnak mutatkozott. Úgy gondolta, ha megtörtént Fatimában. miért ne történhetne meg Međugorjében is.

Fra Slavko megérkezése után két nappal Zanić püspök bizottságot nevezett ki a međugorjéi események felülvizsgálatára. Azon az estén a Szűzanya azt mondta Vickának és Jakovnak:

- Külön felhívlak benneteket, hogy vegyetek részt a szentmisén. Várjatok rám a templomban, az a legmegfelelőbb hely.

Attól az estétől kezdve a jelenések kettőjük számára a sekrestyével szemben levő kápolnában történtek. Január végén sürgették a Szűzanyát, miért nem hagy már valamilyen látható jelet, hogy a papok meggyőződjenek, az emberek pedig megtérjenek. Így zajlott le a párbeszéd:

-Angyalaim, a jel majd megmutatkozik az adott időben.

- Kedves Szűzanya, mit tegyünk, hogy a papok között visszaálljon a béke?

- Böjtöljetek és imádkozzatok erre a szándékra.

- Kedves Szűzanya, mikor ünnepeljük meg a Béke Királynője napját?

- Jó lenne, ha június 25-én ünnepelnétek meg. Azon a napon gyűltek össze első ízben a hívek a Podbrdón.

Február derekán jó hír érkezett. Bosznia és Hercegovina legfelsőbb bírósága két évre csökkentette fra Jozo ferences atya büntetését. Védőügyvédje nem elégedett meg a részleges sikerrel, s fellebbezett a Belgrádi Szövetségi Bíróságnál.

Közben **Ivannak rendszeres jelenései voltak** a szemináriumban. A Szűzanya egyszer **őt is elvitte a mennyországba**. A társai keresték, de nem találták meg, amíg a Szűzanyával volt ezen a "kiránduláson", amiről azonban a szemináriumban nem mesélt. A tanulás, törekvése ellenére, nem nagyon ment neki.

Vele ellentétben **Mirjana** jól tanult és lelkiismeretesen végezte iskolai feladatait. Csak a jelenéseknek élt, amelyek rendszerint a közös imából álltak. A Szűzanya **neki és a többi látnoknak is megmutatta életét, akárcsak Vickának. Szemük előtt filmbeli jelenetek vonultak el**, amelyben ráismertek Anyjukra és barátnőjükre. **Marijának** a Szűzanya tömörítve mutatta be életét.

„A SÁTÁN VISSZAVÁG”

Az első komoly nehézségek akkor kezdődtek, amikor a püspök a felfüggesztett barátokkal kapcsolatos Üzenetekről kérdezgette többször is Vickát. Elégedetlen volt – a Szűzanya - válaszaival, sőt, megvádolta, hogy Vicka hazudik, és hogy olyasmit tulajdonít a Szűzanyának, amit az nem mondhatott:

- A püspöknek több türelemre és higgadtságra volna szüksége a döntéshozatalban...

Vicka azt mondta a püspöknek, hogy majd imádkozik érte, mire a püspök kijelentette, hogy nincs rá szüksége. Teljesen megváltoztatta a főpásztori álláspontját a jelenésekkel kapcsolatban s szószólóból a legnagyobb ellenzővé vált.

Amikor a püspök és a látnokok között egyre nagyobb szakadék támadt, az egyházat egy másik szörnyű hír rázta meg: Rómában, a Szent Péter-téren merényletet kíséreltek meg II. János Pál pápa ellen, aki súlyosan megsebesült. A Szűzanya a történetek utána azt mondta a gyermekeknek:

- Ellenségei meg akarták ölni, de én megvédtem.

1982. július elején a plébániai krónikába jó hírt jegyeztek be. Belgrádban a Szövetségi Bíróság fra Jozo Zovko büntetését másfél évre csökkentette. A plébánia hívei jobban örültek volna, ha szabadon engedik, de már ez is valami. Tovább imádkoztak érte, hogy Isten erőt adjon neki, és hogy visszatérhessen közéjük.

A SZŰZANYA VÁLASZOL A TEOLÓGUSOKNAK

Ugyanabban a krónikában találjuk az 1982-es év júliusi és augusztusi jelenések üzeneteit.

A Szűzanya a teológusok által feltett számos kérdésre adott választ:

A tisztítótűzről azt mondta:

- *A tisztítótűzben sok lélek van, s vannak közöttük papok is. Imádkozzatok ezekért a lelkekért legalább hét Miatyánkot, Üdvözlégyet, Dicsőséget és Hiszekegyet. Szívből ajánlom ezt nektek. Sok lélek régóta szenved a tisztítótűzben, mert senki sem imádkozik értük.*

A böjttel kapcsolatban a látnokok a következő üzenetet továbbították:

- *A legjobb, ha kenyéren és vízen böjtöltök. A böjt megakadályozhatja a háborúkat, az árvizeket és a földrengéseket.*

Alamizsnával nem lehet kiváltani a böjtöt. Aki nem tud böjtölni, felválthatja imával, jócselekedetekkel és a bűnbánat szentségével. A betegek kivül mindenkinek böjtölnie kell.

A túlvilági életről a Szűzanya ezt mondta:

- *A mennyországba a jelenlegi tudatotokkal mentek. A haldokló tudja, hogy a test elválik a lélektől. Téves az a tanítás, miszerint az emberek többször is újjászületnek, és különböző testeket öltenek. **A halál után a földi elemekből alkotott test szétfoszlik. Nem éled újra. Az ember lelki testet kap, s ezzel megy a mennyországba.** Még az is egyenesen a mennyországba juthat, aki sokat vétett életében, ha halála előtt meggyón, megbánja minden bűnét és megáldozik.*

A **betegek megsegítésére vonatkozóan**, akikért a látnokok a legtöbbet imádkoztak, ezt mondta Szűzanya:

- *A betegek gyógyulásáért el kell mondani egy Hiszekegyet, hét Miatyánkot, Üdvözlégyet és Dicsőséget, továbbá kenyéren és vízen böjtölni. Miközben imádkozunk, jó, ha kezünket a betegek fölé helyezzük. Hasznos a betegeket megkenni szent olajjal. Nem rendelkezik minden pap a gyógyítás ajándékával. Kitartóan kell imádkozniuk és szilárdan hinniük, hogy ez az ajándék életre keljen bennük.*

A **békére és kiengesztelődésre** vonatkozó kérdésekkel kapcsolatban a látnokok ezt közvetítették:

- *Hívjátok fel az emberek figyelmét a **havonkénti, különösen az első szombati szentgyónásra**. Nektek eddig erről nem mondtam semmit. Csak arra kértem az embereket, hogy gyakrabban gyónjanak. Egyéb konkrét üzeneteket is közlök veletek, amelyek a jelen kornak szólnak. Legyetek türelmesek, mert még nem érkezett el az óra. Tegyétek azt, amit mondtam, mondjátok el másoknak, hogy kövessék üzeneteimet, mert még sokan nem követik. A havi szentgyónás fogja megmenteni a nyugati egyházat. **Törekedjétek, hogy az egész Nyugat tudomást szerezzen ezen üzenetemről.***

Valaki a látnokok közül feltett egy kérdést a katolikusok és pravoszlávok közötti vegyes házasságokkal kapcsolatban:

- *Az én szememben és Isten számára ez egy és ugyanaz. De számotokra nem így van, mert ti megosztottak vagytok. Ha lehetséges, ne menjen feleségül ahhoz az emberhez, mert gyermekeivel együtt sokat fog szenvedni. Nehezen tud majd saját hite szerint élni..*

Az egyes bírálatokra vonatkozóan, melyek szerint a jelenések hibáztathatóak a barátok és az egyházmegyes papság viszonyának megromlásáért, a Szűzanya ezt mondta:

- *Én nem akartam a megosztottságot, hanem, hogy egyek legyenek. Én a Béke Királynője vagyok. Ha gyakorlati tanácsot kívántok, íme: én mint Anya, a nép leánya vagyok semmit sem tehetek Isten segítségével nélkül. Nekem is imádkoznom kell, mint nektek. Ezért csak azt tudom mondani, **imádkozzatok, böjtöljétek, tartsatok bűnbánatot és segítsetek a rászorulókon.** Sajnálom, hogy előbbi válaszom nem győzött meg benneteket. Lehet, hogy nem akartátok helyesen értelmezni.. .*

A jellel kapcsolatos kérdésre a Szűzanya ismételten így felelt:

- *Én nem rendelkezek minden kegyelemmel. Isten azt adja, amit kiimádkozok. Isten teljesen megbízik bennem. Elsősorban azokat védelmezem, akik nekem szentelték magukat. **A nagy jel már jóvá van hagyva.** Az emberek megtérésétől függetlenül fog majd megjelenni.*

Egyes papok a pápával kapcsolatos kérdéseikre ezt a választ kapták:

-*A pápának minden ember, és nem csak a keresztények atyjának kell tekintenie önmagát. Hirdesse fáradhatatlanul és bátran az emberek közötti béke és szeretet üzenetét.*

A látomáson és üzeneteken kívül a látnokoknak egyéb élményekben is volt részük, ami lelki érlelődésüket és a hitben való megszilárdulásukat eredményezte. A Szűzanya néha számukra érthetetlen nyelven beszélt. Marija megkérdezte, milyen nyelven beszél. Azt válaszolta:

"Arám nyelven, az anyanyelvemen."

Ezen a nyelven imádkozott, amikor Međugorjét zsidó származású személyek látogatták meg, megsejtetve ezzel e nép szerepét terveinek megvalósításában.

A SÁTÁN MEGKÍSÉRTI MIRJANÁT

Mirjana elmondta, mit élt át egyszer, miközben a Szűzanya jelenésére várt. Egyszerre csak ott termett előtte a sátán, aki olyan kedvesnek akart bemutatkozni, mint a Szűzanya. Azt mondta neki, tagadja meg az Istenanyát, és kövesse őt. Ő majd boldoggá teszi az életben és a szerelemben. Azt is hozzátette, hogy a Szűzanyával csak szenvedni fog. Mirjana amint elűzte magától, megjelent a Szűzanya, a sátán pedig eltűnt. A Boldogságos Szűz bocsánatot kért a leánytól, hogy megengedte a sátán megjelenését, de **meg akarta mutatni, valóságos létezését és, hogy Mirjana meggyőződjön, milyen szörnyű a maga gonoszságában.**

A Szűzanya elmondta, hogy a sátán egyszer Isten trónja elé állt, és engedélyt kért: próbára tehesse az egyházat egy bizonyos időre. Isten megengedte, hogy egy egész évszázadon (a huszadikon) át próbára tegye. Amikor majd teljesülnek mindazok az ígéretetek, amelyeket a Szűzanya a látnokoknak tett, a gonosz lélek hatalma teljesen megsemmisül. De máris veszíti a talajt a lába alól, ezért vált annyira agresszív:

- megrontja a házasságokat, egyet nem értést szít a papok között, megszállja az embereket, gyilkosságokat követ el. **Védelmet mindez ellen a közös imában és megszentelt**

tárgyakban találhatunk, amiket jó magunknál hordozni. Áldásos volna visszatérni régi jó szokásokhoz és minden pénteken meghinteni szentelt vízzel otthonainkat.

Mirjana egyszer azt is megkérdezte a Szűzanyától, **miért ítéli örök kárhozatra Isten a bűnösöket?** A Szűzanya ezt válaszolta:

- Az emberek, akik a pokolba jutnak, nem várnak semmilyen segítséget Istentől, továbbra sem hagyják abba az Istenkáromlást, az átkozódást, maguk döntenek a pokol mellett és szándékukban sincs azt elhagyni.

Mirjana ebből megértette, hogy az ember tulajdonképpen önmagát bünteti. A tisztítótűzzel kapcsolatban is részletes választ kapott:

*- A tisztulás helye több szintből áll. A legalacsonyabb közel áll a pokolhoz, a legfelső pedig igen közel a mennyországhoz. A lelkek többsége nem mindenszentek ünnepén, hanem karácsonykor kerül át a mennyországba. Bár ezek a lelkek szívből imádkoznak Istenhez a tisztítótűzben, de mivel hozzátartozóik nem imádkoznak értük a földön, Isten mások imája által segít rajtuk. **Megengedi nekik, hogy akár meg is mutatkozzanak a földieknek, és emlékeztessék rokonságukat arra, hogy létezik tisztítótűz.** Rendszerint arra kívánják ösztönözni őket, hogy könyörögjenek értük Istenhez, aki jó és igazságos. Az emberek többsége a tisztítótűzbe kerül, sokan kerülnek a pokolba, s csak kis részük jut egyenesen a mennyországba.*

Egy fiatal lány, Silvana mesélte egyik élményét. Egy este úgy érezte, ki kell mennie az épületből. Leült az erkélyen és Podbrdo irányába nézett. Egyszerre csak nagy fény árasztotta el a Jelenés-hegyét. Hosszan tartott, majd utána újból sötétség borult a magaslatra. Valami furcsa zajra lett figyelmes, mintha vihar közeledne. De ez is megszűnt, és csönd lett. Utána megint erős fény jelentkezett közepén kereszttel, amelyből fénysugarak áradtak. Ez a jelenet is hamarosan eltűnt, s helyébe, fénybe öltözve, a Szűzanya lépett. Silvana meghatódottan suttogetta: "Köszönöm, Istenem, ezt a nagy ajándékot." És nem csak ő volt szemtanúja ennek a jelenetnek.

1985. május 6-án a plébánia épületében jelenése volt Ivankának, Ivannak, Marijának és Jakovnak. Miután Marija, Jakov és Ivan két perc múlva azt mondták: "Elment", Ivanka még hat percig elragadtatásban maradt. Marija megijedt, mert nem tudta, mi történik a leánnyal. Akkor látta ugyanis először, mit is tapasztalhatnak a kívülállók a jelenések alatt. A Szűzanyával való találkozás után Ivanka kijelentette, hogy megkapta a tizedik titkot is, s ezzel befejezte mondanivalóját a világ jövőjére vonatkozóan.

Másnap otthon jelent meg Ivankának a Boldogságos Szűz Mária, és egy egész órát töltött vele. Fra Slavko kérésére a leány így mondta el a találkozást:

- A Szűzanya Dicsértesség-vel köszöntött, én pedig mindörökkévalóval válaszoltam. Mária ma este volt a legszebb. Kimondhatatlanul gyöngéd és szép volt! A ruhája olyan szép volt, hogy ilyet még életemben nem láttam: arany és ezüst módjára csillogott. Hasonló volt a fátyla és a koronája is. Két angyal állt mellette. Nekik is olyan ruhájuk volt, mint a Szűzanyának. A jelenés olyan szép volt, hogy ezt nem tudom szavakkal elmondani. Ezt át kell élni. A Szűzanya megkérdezte, mi a kívánságom. Azt kértem, hogy láthassam földi anyámat. A Szűzanya rám mosolygott, s igenlően bólintott.

Erre ott termett édesanyám. Mosolygott. A Szűzanya azt mondta álljak fel. Felálltam. Anya átölelt, megcsókolt és azt mondta: "Gyermekem, nagyon büszke vagyok rád." Ezek után a Szűzanya azt mondta:

- Kedves gyerekem, ez az utolsó találkozásunk. Ne légy szomorú, mert minden évfordulóra el

jövök, kivéve az ideit. Gyermekem, ne gondold, hogy azért nem jövök, mert rosszat tettél. Nem. Fiam veled kapcsolatos, terveit szívből elfogadtad. A földön senki sem részesült olyan kegyelemben, mint te és a testvéreid. Légy boldog, mert én anyád vagyok, aki teljes szívből szeret. Ivanka, köszönöm hogy hallgattál Fiam hívására, mindvégig kitartottál mellette, és vele maradtál, amint kívánta. Gyermekem, mondd meg barátaidnak, hogy ha keresnek és hívnak, Fiam és én velük vagyunk. Tartsd meg a titkokat, amelyeket az elmúlt évek folyamán bíztam rád, egészen addig, amíg nem szólok.

E szavak után megkérdeztem a Szűzanyát, hogy megcsókolhatom-e. Fejével igent intett. Megcsókoltam. Kértem, hogy áldjon meg. Megáldott, rám mosolygott és azt mondta:

"Menj békével!" - és lassan eltávozott, a két angyal pedig követte.

Ivanka a jelenés után elszaladt Vickához és jól kisírta magát. Napokig lehangolt volt, s kérte ne zaklassák kérdésekkel. Apja azt vallotta, hogy a jelenések megszűnése után olyan érzésük volt, mint a család valamelyik tagját veszítették volna el. Nagyon megbarátkoztak Isten Anyjával.

A LÁTNOKOK MAI ÉLETE

1986 végén **Ivanka** férjhez ment egy međugorjei fiatalemberhez. Ma is Međugorjében élnek és három gyermekük van.

Mirjana 1989 szeptemberében házasodott meg. Međugorjében élnek két leányukkal. A Szűzanya együtt imádkozik vele minden hónap második napján. Születésnapján pedig mindig van látomása is.

1993. húsvétján **Jakov** is megházasodott. Feleségével és három gyermekükkel Međugorjében élnek.

1993. decemberében – a háború vége felé – **Marija** a Szeplőtelen Fogantatás ünnepén ment férjhez.

1994. októberében **Ivan** a látnok is megházasodott. Feleségül vette a bostoni születésű Loreen Murphyt, s jelenleg Amerika és Međugorje között ingázik. Három gyermekük van.

Húsz év után Vickának, Marijának és Ivánnak vannak mindennapi jelenései.

Jakovnak 1988. szeptember 12-én volt az utolsó látomása, amikor Floridában járt. Másnap megkapta ő is a tizedik titkot és sírásra fakadt mert tudta, hogy ezzel a látomásoknak vége szakad, mint Mirjanának. A Szűzanya azt mondta neki, hogy ezentúl csak karácsonykor fogja látni őt.

UTOLSÓ ÚT A KRIŽEVACRA

2000. november 24-én meghalt Slavko Barbarić ferences atya. Szokásához híven a keresztutat vezetett a Križevacon. Esett az eső. Az ájtatosság befejeztével, és miután áldásban részesítette a zarándokokat, még figyelmeztette az egybegyűlteket:

"Vigyázzanak, el ne essenek a csúszós úton!"

Elindult lefelé, úgy 15³⁰ óra tájban egyszerre csak megtorpant, leült a kőre, megpróbált mély lélegzetet venni, majd felnézett az égre, és kilehelte lelkét. Felmondott a szíve. A jelenlévőkhez intézett utolsó szavai is a híveiről való gondoskodást juttatják kifejezésre.

Pénteki napon halt meg, a Križevacon végzett keresztút után, abban az órában, amikor a Megváltónk is kilehelte lelkét.

Halálának helyét ma kőtábla jelzi

Életéből nem hiányoztak a csapások. Az utolsó időben elsősorban az emberek mértek rá súlyos csapásokat. Ez fáj nekik a legjobban, és sokat szenvedett miattuk. Néha kikerülte őket, máskor rövid magyarázatot fűzött hozzájuk, s átengedte az igazságos Bíróknak. Pap volt a szó igazi értelmében, a Szűzanya misszionáriusa, aki majdnem két évtizedet töltött zarándokúton. Elégett a Szűzanya üzenetinek terjesztése közben.

A KÖNNYEZÉSEK ÉS JELEK FOLYTATÓDNAK

A különféle jelek, fényjelenségek az ezredforduló után sem szüntek meg. Akik elzarándokolnak Međugorjéba, ma is látható jeleket tapasztalhatnak. 2000. március 25-én a templom Lourdes-i Szűzanya szobra hullajtott könnyeket:

Könnyező Madonna

2004-ben a szlovén keresztényektől 1998-ban kapott hatalmas bronz szobor könnyezett:

Érdekes módon azonban nem a szeméből, hanem a térdén jelentek meg a vízszerű cseppek. Talán éppen azért, hogy mindenki saját szemével láthassa, kezével tapinthassa, és ne legyen többé hitetlen, hanem hívő. A korábbi években a napsoda volt igen gyakori. A napba lehetett nézni és különféle jelek (pl. kereszt) jelent meg benne. Sokszor furcsán forgott és fényeket lövellt ki magából.

ELÉRHETŐSÉG

IRODALOM:

Janko Bubalo: 1000 találkozás a Szűzanyával Medjugorjében. Novi Sad. 1986.

Ford.:Sárközi Zs.: A mennyország hangja. Nyolc Boldogság Katolikus Közösség. 1998.

Emmanuel nővér: Medjugorje, a kilencvenesévek. Nyolc Boldogság Katolikus Közösség. 1999.

Pietro Zorza: Medjugorje. IHTYS kiadó. Nagyvárad. 2000.

Mirjana Stanislava, Vasilj-Zuccarini: A Szűzanya Hívása Medjugorjéből. Agapé kiadó. Szeged. 2003.